

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

"Ιησοῦς Χριστός ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις" (Α' Κο 1,30)

ΔΕΥΤΕΡΑΝΤΕΙΗ
ΠΕΦΥΚΑΣ ΕΙΣΕΛΟΙ ΛΑΙΡ... ΕΧΕΡΟΣ ΚΒΑΣΚΑΝΟΣ Κ ΓΕΜΩΝ ΟΛΟΣ ΔΟ
ΛΑΙΡ... ΕΡΟ ΠΕΦΥΓΕ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΠΥΡΗΣ ΤΑΥΤΗΣ ΠΡΙΝ ΕΛΘΗΣ ΕΙΣ ΣΥ
... ΕΚ ΒΑΘ... ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΣΥΝΝΟΜΗΝ ΑΙΤΗΣΑΜΕΝΟΣ ΔΙΑ ΤΑΣ
... ΔΟΣΕΙΟ ΠΑ... ΘΟΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΟΙΑΣ ΙΝΑ ΜΗ ΛΑΒΗΤΗΝ

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

τεύχος 815, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2013

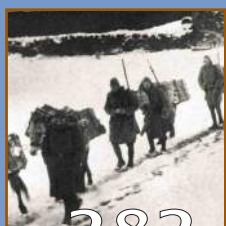
Περιεχόμενα

276

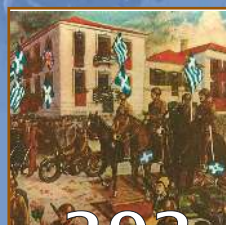

278

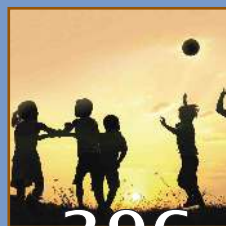

282

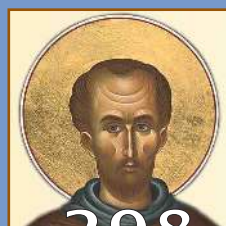
Ὁ ἀληθινός πλοῦτος	275
Γιά νά ἔχεις πραότητα	276
«Καί ἰδὼν αὐτόν...»	278
Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς	280
Συβαριτισμός.....	282
«Τό κελεπούρι».....	284
Ψαλμός 111ος: Τό μυστικό τῆς χαρᾶς (Β΄)....	286
Ἀπό ἐπιστολές πού λάβαμε	287
Συζητώντας τά γεγονότα... ..	288
Συνωστισμός ὀλισθημάτων	290
Ἱστορικές νοσταλγίες ἀπό τή γαλανόλευκη Κορυτσά	292
Μέ ἓνα ποτήρι νερό.....	294
Μάθηση μέσω τοῦ παιχνιδιοῦ.....	296
«Πλὴν μάτην τaráσσεται πᾶς ἄνθρωπος»	298
Ὁ μοναδικός πατέρας (διήγημα)	300
«Κατασκήνωση Ποροία...»	302
Ἑκδηλώσεις τῆς Ἀδελφότητος.....	303

292

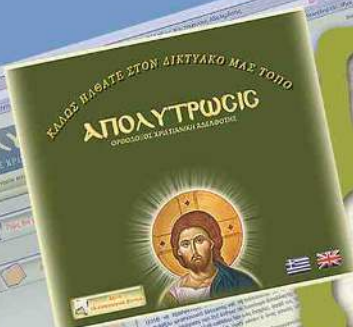

296

298

Γιὰ τὴν Ἀδελφότητά μας καί τίς δραστηριότητές
της καθὼς καί γιὰ ἐνδιαφέροντα θέματα, πνευ-
ματικά, ἀντιαιρετικά, ἐκπαιδευτικά, μπορεῖτε νά
ἐνημερωθεῖτε ἀπὸ τὴν ἱστοσελίδα μας
www.apolytrosis.gr

μήνα: **ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ**

Ὁ ἀληθινὸς πλοῦτος

Πολύ κοντά στήν ἐποχή μας βρίσκειται ὁ ἅγιος Νεκτάριος, τοῦ ὁποίου τῇ μνήμῃ τιμοῦμε στίς 9 Νοεμβρίου. Εἶναι κοντά μας ὅχι μόνο διότι ἐκοιμήθη πρόσφατα, στίς ἀρχές τοῦ περασμένου αἰῶνα (1920), καί ἡ ἀγιοκατάταξή του ἔγινε μόλις τό 1961, ἀλλά καί γιά ἕναν ἄλλο λόγο: Ἀγάπησε πολύ καί παραστάθηκε στούς φτωχοῦς τοῦ καιροῦ του, ἀλλά καί ὁ ἴδιος εἶχε «τὴν πενίαν μόνιμον συνοδίτην καὶ διώκτην του». Θά μπορούσε νά χαρακτηριθεῖ ὡς ἕνας «φτωχὸς ἅγιος», ὅπως φτωχοὶ ὡς πρὸς τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ὑπῆρξαν οἱ περισσότεροι ἅγιοι, μιμούμενοι τοὺς ἁγίους ἀποστόλους καί μάλιστα τὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό. Ἐκεῖνος, ὅπως διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς Κορινθίους, «δι' ὑμᾶς ἐπώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε» (Β΄ Κο 8,9).

Ἡ διδασκαλία τοῦ Κυρίου μακαρίζει τοὺς φτωχοὺς ὅχι διότι θέλει νὰ ζοῦν οἱ ἄνθρωποι στὴ μιζέρια, ἀλλὰ γιὰ νὰ δείξει ὅτι ὁ πλοῦτος πολλές φορές ἐπιδρᾷ ἀρνητικὰ στὸν ἄνθρωπο: καταστρέφει τὸν ἐσωτερικὸ τοῦ πλοῦτο, τὸν καθιστᾷ ὑλόφρονα, προσκολλημένο σὰ πρόσκαιρα καὶ ἀδιάφορο γιὰ τὴν αἰώνια σωτηρία του. Ὁ ἅγιος Νεκτᾶριος διδάσκει ὅτι ὁ μεγαλύτερος καὶ ἀληθινὸς πλοῦτος, τὸν ὁποῖο μποροῦν νὰ ἀποκτήσουν καὶ οἱ πιὸ φτωχοὶ αὐτῆς τῆς γῆς, εἶναι ἡ ἀγαθὴ συνείδηση.

« Ἡ ἀγαθὴ συνειδησις», γράφει
 «Σέ μία ἐπιστολή του, «βρα-
 βεύεται (=χαρίζει) ἡμῖν τὴν εἰρήνην τῆς
 ψυχῆς, τὴν γαλήνην τῆς καρδίας... Ἐκχέει

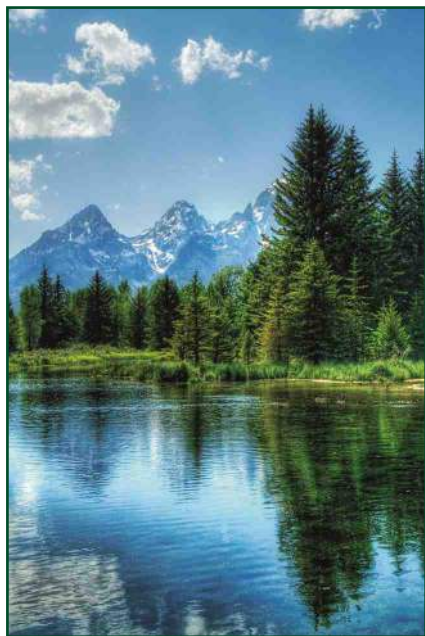
ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν χαρὰν, αὕτη κρούοντας ἀ-
νοίγει ἡμῖν τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ, αὕτη
φορεὺς γίνεται τῶν θείων δωρεῶν, αὕτη
τοὺς καρποὺς τοῦ ἁγίου Πνεύματος διαφι-
λεῖ... αὕτη προμνηστεύεται ταῖς ψυχαῖς
τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν». Καί ἄλλοῦ
σημειώνει: «Πόσον πλανῶνται οἱ ἄνθρω-
ποι οἱ ἀναζητοῦντες τὴν ἑαυτῶν εὐτυχίαν...
ἐν τῇ δόξῃ, ἐν τῇ πολυκτημοσίᾳ, ἐν ταῖς
ἀπολαύσεσιν..., διότι ἡ ἀληθὴς εὐτυχία, ἡ
ἀληθὴς μακαριότης ἐδράζεται ἐπὶ τῆς ἡθι-
κῆς ἀπολαύσεως... Ὁ τε ὑπὸ γῆν καὶ ὁ ἐπὶ
γῆς χρυσός εἰσιν ἀνίσχυρα νὰ παράσχωσιν
εἰς τὸν ἄνθρωπον εὐτυχίαν τινά». Γι' αὐτό,
ἐπισημαίνει, «ἡ τῶν βιοτικῶν πραγμάτων
μέριμνα ἀπίστου καὶ ὀλιγοψύχου ἀνθρώ-
που ἐστίν».

Τέλος, ἀπευθυνόμενος στους φω-
χούς καὶ θλιμμένους ὁ ἅγιος Νε-
κτάριος συνιστᾷ: «Ἄς ἀνδρισθῶμεν, λοι-
πόν, καὶ ἄς ὑπομείνωμεν ὀλίγον, ἵνα τύχω-
μεν τῆς οὐρανίου χαρᾶς καὶ τῆς θείας δό-
ξης. Φιλοσοφήσωμεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων
τοῦ κόσμου, ὅπως ἀπαθέστεροι προβῶμεν.
Ἐλπίσωμεν ἐπὶ τὸν Θεόν... Μικρὸν ἔτι καὶ
ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἔρχεται. Ὑπομείνωμεν
ἔτι ὀλίγον διὰ τὴν οὐράνιον βασιλείαν».

Στους δύσκολους καιρούς μας, πού
ἡ φτώχεια ἀπλώνει συνεχῶς τα
πλοκάμια της μαστίζοντας ὅλο καί περισ-
σότερα νοικοκυριά καί ἀναστατώνοντας
συνειδήσεις, εἶναι παρήγορο καί ἐνθαρ-
ρυντικό τό μήνυμα τοῦ Ἁγίου. Ὡς ἔχουμε
τὴν εὐχή του!

'A.

Γιά νά ἔχεις πραότητα

Εἶναι δύναμη
ἢ πραότητα,
ἢ ὅποια ἱκανώνει
τόν ἄνθρωπο
νά ἀντιμετωπίζει
τίς δυσκολίες
μέ ἐγκαρτέρηση
καί ὑπομονή,
χωρίς νά καταβάλλεται.

Ἡ διαπίστωση συνήθης στούς καιρούς μας: «Ζῶ μέσα σέ συνεχῇ ἀναστάτωση. Οἱ ὑποχρεώσεις πού ἀδυνατῶ νά ἐκπληρώσω, τά διογκούμενα προσωπικά, οἰκογενειακά καί ἐπαγγελματικά μου προβλήματα πού ἀπαιτοῦν λύση, οἱ ἐξοντωτικοί ρυθμοί δράσης πού πρέπει νά ἀκολουθῶ, οἱ ἀποτυχίες μου συνεργοῦν καί μέ ἀφήνουν μετέωρο καί μέ μιά διαρκῆ ἀπάνθρωπη αἴσθηση ἀπειλῆς».

Ἄν θέλαμε τώρα νά συνοψίσουμε ὅλα τά παραπάνω σέ μιά φράση, θά λέγαμε ἀπλῶς: «Μοῦ λείπει ἡ εἰρήνη», «Δέν ἔχω εἰρήνη». Καί δέν ἐννοοῦμε ἐδῶ τήν ἐξωτερική εἰρήνη, τήν εἰρήνη τοῦ περιβάλλοντός μας, ἀλλά τήν ἐσωτερική, τῆς ψυχῆς. Ἄλλωστε καί ἡ ἐξωτερική εἰρήνη πρέπει νά εἶναι ἀπαύγασμα τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου, διότι διαφορετικά ἀποτελεῖ ἀπλῶς σύμβαση, μιά προσποίηση πού θά ἀνατραπεῖ σύντομα. Αὐτή ἡ εἰρήνη, τῆς ψυχῆς, ἔχει ὡς βάση τήν πραότητα καί εἶναι ἀκριβῶς τό ἔδαφος πού ἀναζητᾷ ὁ ἄνθρωπος γιά νά σταθεῖ στέρεος. Εἶναι ἡ κατάσταση τῆς καρδιάς του πού τόν πληρώνει μέ ἱκανοποίηση, μέ αἰσιοδοξία, μέ θάρρος καί μέ τήν δυνατότητα νά σκέφτεται καί νά ἐνεργεῖ καθαρά καί ψύχραιμα, χωρίς νά παρασύρεται σέ ἄκαιρους ἐνθουσιασμούς ἢ ὑπερβολική θλίψη. Εἶναι δύναμη ἢ πραότητα, ἢ ὅποια ἱκανώνει τόν ἄνθρωπο νά ἀντιμετωπίζει τίς δυσκολίες μέ ἐγκαρτέρηση καί ὑπομονή, χωρίς νά καταβάλλεται· τοῦ δίνει τήν ἄνεση νά καταλαβαίνει καί νά συγκαταβαίνει καί νά ἀνέχεται. Καί ἡ ἀγάπη ἀκόμη εἶναι δύσκολο νά ριζώσει σέ ζωὴ καί συνείδηση ἀνειρήνευτη, χωρίς πραότητα. Διότι πῶς νά ἀγαπήσεις τόν συνάνθρωπό σου ἀληθινά, ὅταν ἡ κρίση καί τά συναισθηματά σου εἶναι τόσο εὐ-

μετάβλητα καί θολά;

Γι' αυτό καί ὁ Κύριος στήν ἐπί τοῦ ὄρους ὁμιλία του συμπεριλαμβάνει σ' ὅσους μακαρίζει καί τούς πράους· «Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Μθ 5,5). Ἡ λέξη «μακάριος» σημαίνει, ὡς γνωστόν, «εὐτυχισμένος». Ὁ Κύριος ἐξηγεῖ ὅτι οἱ πρᾶοι, οἱ εἰρηνικοὶ ἄνθρωποι, εἶναι εὐτυχεῖς, διότι θά κληρονομήσουν «τὴν γῆν». Ὁ ὅρος «γῆ», κατὰ τὸν ἅγιο Χρυσόστομο, δέν σημαίνει ἐδῶ τὸν παράδεισο ἢ τὴν αἰώνια ζωή, ὅπως θά νόμιζε κανεῖς, ἀλλά ἀκριβῶς τὴν γῆ αὐτή, τὸν ὑλικό κόσμο. «Ἐπειδὴ θεωρεῖται ὅτι ὁ πρᾶος ἄνθρωπος χάνει ὅλα του τὰ ἀγαθὰ, ὁ Χριστός ὑπόσχεται τὸ ἀντίθετο, λέγοντας ὅτι αὐτός πού κατέχει μέ ἀσφάλεια τὴν περιουσία του εἶναι ἀκριβῶς ὁ πρᾶος καί ὄχι ὁ θρασὺς καί ὁ ἀλαζόνας. Ὁ ἀλαζόνας χάνει πολλές φορές καί τὴν πατρική του κληρονομιά ἢ καί αὐτή τὴν ψυχὴ του» (Εἰς Μθ 15,3).

Θά μπορούσαμε νά ἀναλύσουμε ἢ καί νά προεκτείνουμε τὴν σκέψη τοῦ ἱεροῦ πατρός ὡς ἐξῆς: Ποιός εἶναι ἐκεῖνος πού πραγματικά ἀπολαμβάνει τὸν κόσμο; Ὁ διαρκῶς ἀνάστατος ἀπὸ τὸ ἀγχῶδες κυνήγι τῶν χρημάτων ἢ τῶν ἡδονῶν ἢ τῆς δόξας καί τῆς διακρίσεως; Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀσταθῆ, ἐπιδερμικά καί ἐφήμερα. Μπορεῖ βέβαια νά προσφέρουν εὐχαρίστηση, μιά ἡδονικὴ ἔξαψη εὐφορίας, ὅμως ποτέ δέν ἐξασφαλίζουν καί εὐτυχία. Εὐτυχία ἀληθινὴ εἶναι ὅ,τι περιγράψαμε παραπάνω, ἡ ἐσωτερικὴ εἰρήνη, τὴν ὁποία ἀσφαλίζει τὸ πρᾶον καί ἡσύχιον πνεῦ-

μα. Ὅποιος διαθέτει αὐτό τὸ πνεῦμα, αὐτός χαίρεται ἀληθινά τὴν ζωή. Αὐτός «κληρονομεῖ τὴν γῆν». Καί αὐτός τελικά μπορεῖ νά ἀξιοποιήσει ἐπωφελῶς καί κάθε εὐκαιρία πού τοῦ δίνεται. Ὁ ἐρμηνευτὴς πατέρας ἐπισημαίνει καί κάτι ἄλλο, πολὺ οὐσιῶδες: Τὸ ἀντίθετο τοῦ πράου δέν εἶναι ὁ ὀργίλος, ὁ εὐέξαπτος, ὅπως θεωρεῖται κοινῶς, ἀλλὰ ὁ θρασὺς καί ἀλαζόνας. Διότι τελικά ἡ ἀδυναμία νά ἰσορροπήσουμε καί ἡ διαρκεῖς ἐσωτερικὴ ἀναστάτωση καί φυσικά τὰ ἐπακόλουθά τους (ὀργή, ἀγανάκτηση κ.τ.ῶ.) ὀφείλονται στό ὅτι θέλουμε ἀλαζονικά ὀλοένα νά κερδίζουμε καί νά διεκδικοῦμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας, ὀνοματίζοντας τίς παράλογες, πολλές φορές, ἀπαιτήσεις μας «ἀνάγκες».

Πρέπει ὅμως νά ὑπογραμμίσουμε στό σημεῖο αὐτό ὅτι ὁ Κύριος δέν μακαρίζει τούς πράους γενικά οὔτε στοχεύει νά διδάξει τρόπους γιὰ νά κατακτήσει κανεῖς τὸν κόσμο αὐτό, τὸν προσωρινό καί πεπερασμένο. Ἡ ὑπόσχεσή του ὅτι οἱ πρᾶοι «κληρονομήσουσι τὴν γῆν» εἶναι κυρίως πρόκληση καί ἀφορμή, ὥστε νά ἀγωνισθεῖ κανεῖς στό στάδιο τῆς πραότητος ἀνενδοίαστα. Τὸ βάρος πέφτει καί ἐδῶ, ὅπως καί στοὺς ἄλλους μακαρισμούς, στὸν στόχο τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ δείχνουν ὅλοι. Θά μπορούσαμε νά ποῦμε παραστατικά ὅτι οἱ μακαρισμοὶ τῆς ἐπί τοῦ ὄρους ὁμιλίας τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ θύρα γιὰ νά μπεῖ κανεῖς νικηφόρος καί θριαμβευτὴς στό βασίλειο τοῦ οὐρανοῦ. Καί ὅσον ἀφορᾷ στό κλειδί της, δέν εἶναι ἄλλο παρά

δύο ακροτελεύτιες λέξεις, μία μικρή φράση στο τέλος τους: «Μακάριοι έστε όταν όνειδίσωσιν ύμās... ένεκεν έμοϋ» (Μθ 5,11). Δηλαδή: «Είστε μακάριοι όταν ύπομείνετε όνειδισμούς... γιά μένα».

Ναί, είναι μακάριοι «οί πτωχοί τῷ πνεύματι», «οί πενθοϋντες», «οί πεινῶντες καί διψῶντες τήν δικαιοσύνην», «οί έλεήμονες», «οί καθαροί τῇ καρδίᾳ», «οί εἰρηνοποιοί», «οί δεδιωγμένοι ένεκεν δικαιοσύνης» καί ασφαλῶς «οί πραεῖς», αλλά όλες αυτές οί ἀρετές πρέπει νά φιλτράρονται καί νά χρωματίζονται ἀπό τό «ένεκεν έμοϋ». Μέ άλλα λόγια πρέπει νά τίς ἐπιδιώκει κανείς ἀφ' ενός μέν ἐπειδή είναι έντολές τοϋ Κυρίου καί ἀφ' έτέρου μέ πρότυπο τόν ἴδιο. Αὐτόνομες καί ἀσχετες μέ τόν Χριστό δέν ἔχουν κανένα νόημα καί δέν οδηγοϋν πουθενά. Ἄν θέλεις ιδίως νά εἶσαι ἀληθινά πρᾶος καί νά ἀφορᾷ καί σέ σένα ό μακαρισμός τοϋ Κυρίου, ἔχεις ἀνυπέρβλητο κανόνα καί ὑπογραμμό Ἐκείνον πού μᾶς καλεῖ όλους σέ μία ἐκπληκτική μαθητεία πραότητος: «Μάθετε ἀπ' έμοϋ, ότι πρᾶός εἰμι καί ταπεινός τῇ καρδίᾳ, καί εϋρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ύμῶν» (Μθ 11,29). Ἀλήθεια, ἔχουμε ἄραγε ἐκμεταλλευθεῖ αὐτή τήν μοναδική προσφορά;

Εϋ. Α. Δάκας
Θεολόγος-Φιλόλογος

Εἶχε ἤδη σουρουπώσει. Περπατοϋσα πολύ βιαστικά. Πήγαινα νά δῶ έναν ἄρρωστο. Στόν δρόμο μου ένα ἀγόρι 15-17 χρονῶν. Τά χέρια του γεμάτα μικροπράγματα πού τά πουλοϋσε. Αὐτός περπατοϋσε ἀργά. Μέ παρακάλεσε μέ τά μάτια του νά δῶ τήν πραμάτειά του, ψιθύρισε διστακτικά κάτι. Τόν προσπέρασα μέ τή σιγουριά τοϋ ἀνθρώπου πού ἔχει δίκιο 100%. Πρῶτον, πήγαινα σ' έναν ἄρρωστο -ἔργο ιερό- καί δεύτερον, γέμισε σήμερα ό κόσμος ἐπαγγελματίες ζητιάνους.

Δέν μποροϋσα ὅμως καί κεῖ πού πήγα νά ξεχάσω τό βλέμμα του. Εἶχε τόση εϋγένεια, τόση ἱκεσία, κάτι σάν μαχαιριά. Πήγα στόν ἄρρωστο, ό ὁποῖος βεβαίως ἦταν ἐκεῖ, δέν εἶχε φύγει ἀπ' τή θέση του. Ὅταν ὅμως ξαναγύρισα πίσω γιά νά βρῶ τό παιδί, δέν ἦταν ἐκεῖ, δέν ἦταν στή θέση του, εἶχε ἤδη φύγει.

Τή δεύτερη φορά ἦταν μία κυρία. Χειμωνιάτικο πρωινό σέ μία μεγάλη πλατεία, πουλοϋσε χαρτομάντηλα. Αὐτή τή φορά πήγαινα στή δουλειά μου. Ν' ἀνοίξω τσάντα, ν' ἀνοίξω πορτοφόλι, νά ψάξω γιά ψιλά... Κι ἔπειτα πόσοι πιά πουλᾷνε χαρτομάντηλα παντοϋ! Ἐννοεῖται ότι δέν ἀγόρασα. Στή στροφή τοϋ δρόμου γύρισα καί τήν ξανακοίταξα. Ἐκείνη τή στιγμή δέν περνοϋσε κανένας ἀπό κοντά της γιά νά ὑποκριθεῖ, ἦταν μισοσκυμμένη κι εἶχε τό βλέμμα της τόσο πόνο, τόση παραίτηση, κάτι σάν ἀπελπισία. Ἐφυγα γρήγορα γιά τή δουλειά. Δέν εἶχα χρόνο νά ξαναγυρίσω κοντά της.

Ἄν μοϋ ζητοϋσαν σήμερα έναν ὀρισμό γιά τή ζωή -κοντά στούς τόσους πού ἔχουν εἰπωθεῖ- ξέρω τί θά ἔλεγα. Ὅχι «ή ζωή εἶναι φριχτή», «ή ζωή εἶναι ωραία», «ή ζωή εἶναι σκληρή», «ή ζωή εἶναι παιχνίδι», «ή ζωή εἶναι ἄδικη» καί τόσα άλλα. Θά ἔλεγα μόνο: «Ἡ ζωή εἶναι εϋσπλαγχνία». Δέν τολμῶ νά πῶ ἀγάπη, γιατί ἡ ἀγάπη εἶναι κάτι πολύ βαρύ, θεϊκό καί μεγαλειῶδες καί δέν μπορῶ νά τό

«Καὶ ἰδὼν αὐτόν...»

σηκώσω. Δέν μπορῶ νά σηκώσω τέτοια κένωση. Λέω εὐσπλαγχνία, συμπόνια, νοιάξιμο, γιατί εἶναι πιό ἀνθρώπινο. Ἐτσι ὅπως τό ζοῦν τὰ μικρά παιδιά, πού πάντα κλαῖνε γιά «τό κοριτσάκι μέ τὰ σπύρτα» ἢ γιά τὰ ἀνυπεράσπιστα ζωάκια καί μπορεῖ νά κάνουν τὰ πάντα γιά νά τὰ βοηθήσουν, ἢ ὅπως ὁ καλός Σαμαρεῖτης.

Σήμερα τοὺς «ἐμπεσόντας εἰς τοὺς ληστὰς» μὴν τοὺς ψάξουμε μόνο σέ δύσβατα μέρη. Θά τοὺς βροῦμε σέ πολυσύχναστους δρόμους, στριμωγμένους μέσα στήν πολυκοσμία, σέπρακτορεῖα λεωφορείων, σέ ἀεροδρόμια -οἱ εἰδικοί καταγράφουν ἤδη ἓνα καινούργιο μοναδικό φαινόμενο, τὴ μοναξιά τῶν ἀεροδρομίων-, ἐκεῖ πρέπει νά ψάξουμε.

Νά ψάξουμε καί στή συνέχεια νά δοῦμε. Ὁ ἱερέας εἶδε, ἀλλὰ «ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν», γιατί εἶχε νά ἐπιτελέσει ἄλλο σπουδαιότερο ἔργο, ἱερό... Ὁμοίως καί ὁ Λευῖτης, εἶχε σοβαρότερη ἐργασία πού δέν μποροῦσε νά περιμένει. Ὁ Σαμαρεῖτης μόνο εἶδε πραγματικά, γιατί σταμάτησε, «ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτόν ἐσπλαγχνίσθη».

Γιὰ νά δοῦμε πραγματικά πρέπει γιά λίγο νά σταματήσουμε, νά κοιτάξουμε τὸν ἄλλον στά μάτια, νά ἀνταλλάξουμε δύο λόγια, γιά νά καταλάβουμε καὶ νά βγάλουμε τὸν ἄλλον ἀπ' τὴν ἀνωνυμία του. Ἐτσι μόνο ὁ ἄλλος, ὁ ἀνώνυμος, θά γίνεῖ ὁ πλησίον καὶ ἔτσι μόνο λύνεται ἡ σύγχρονη μοναξιά καὶ ἀνάγκη.

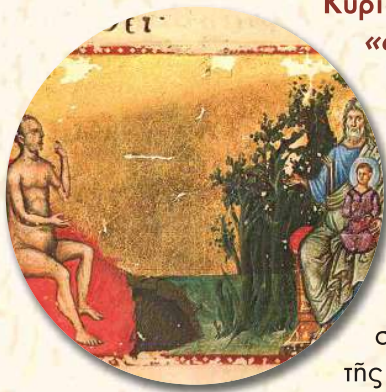
Στὴν παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη, ἐκεῖνο πού μέ ἐντυπωσίαζε πάντοτε δέν ἦταν τόσο ἡ νοσηλευτικὴ φροντίδα πού πρόσφερε στὸν πάσχοντα· δέν ἦταν μόνο ἡ ἀψήφιση τοῦ κινδύνου πού διέτρεχε καὶ ὁ ἴδιος ἀπὸ κάποιους ἄλλους ἢ τοὺς ἴδιους ἐνδεχομένως κρυμμένους ληστὲς· δέν ἦταν ὁ κόπος τῆς μεταφορᾶς ἐνός ἐτοιμοθάνατου τραυματισμένου· δέν ἦταν ἡ οἰκονομικὴ δαπάνη τῶν δύο δηναρίων καὶ ὅ,τι ἄλλο στή συνέχεια. Ἦταν πάνω ἀπ' ὅλα ἡ γενναιοδωρία τοῦ χρόνου. Σάν νά μὴν εἶχε τίποτε ἄλλο νά κάνει παρά μόνο αὐτό. Καὶ δέν ἦταν κάτι τῆς στιγμῆς, γιατί μετὰ ἀπὸ καιρό, γιά νά τὰ τελειώσει ὅλα, θά ξαναγύριζε πάλι στό πανδοχεῖο.

Ζ.Γ.

Ἀπό τόν ἄμβωνα τῆς Κυριακῆς

Κυριακή 3/11

«οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν» (Λκ 16,30).

Ὁ πλούσιος ἐπιμένει νά γίνει ἓνα φοβερό θαῦμα, γιά νά πιστέψουν τὰ ἀδελφία του. Ἡ καλύτερα γιά νά τρομάξουν, νά φοβηθοῦν καί νά πιστέψουν. Θεωρεῖ τό θαῦμα ἓνα μέσο τρομοκρατίας καί ζητάει ὁ κολασμένος μ' αὐτό νά μάθουν οἱ ἄλλοι τί συμβαίνει μετά τόν θάνατο. Αὐτή ἡ νοοτροπία ὑπάρχει σέ πολλούς, ὄχι μόνον στούς ἄπιστους καί ἀδιάφορους, ἀλλά καί σέ ἀνθρώπους τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Θεός ὅμως δέν εἶναι τρομοκράτης. Δέν κάνει θαύματα γιά νά ἀναγκάσει τούς ἀνθρώπους νά πιστέψουν.

Τί νά τοῦς κάνει τέτοιους πιστούς, προϊόντα τῆς τρομοκρατίας; Θά εἶναι ἄρρωστοι, χολерικοί. Δέν θέλει τέτοιους στήν Ἐκκλησία του.

Τά σημεῖα τὰ ἔκανε ὁ Ἰησοῦς γιά νά δεῖξει ποιός εἶναι. Ἐκεῖνο τό ὁποῖο ὁδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στή σωτηρία εἶναι ὁ λόγος. Μέ τόν λόγο καί τή διδασκαλία συγκλονίζεται ὁ ἁμαρτωλός καί μετανοεῖ. Καί ὅταν μετανοήσει, θά πιστέψει, διότι ἐκεῖνοι πού δέν θέλουν νά μετανοήσουν δέν μποροῦν νά πιστέψουν. Καί ἂν πολλοί ἀπό μᾶς πού πιστεύουμε βλέπουμε σιγά σιγά νά σβῇναι ἡ πίστη, εἶναι διότι ἡ μετάνοιά μας εἶναι φτωχή, ψεύτικη καί ὑποκριτική.

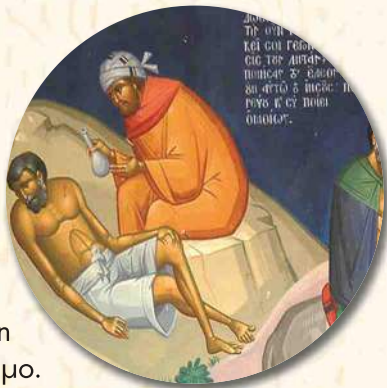
Κυριακή 10/11

«καί τίς ἐστί μου πλησίον;» (Λκ 10,29).

Πλησίον εἶναι ὁ κάθε ἄνθρωπος, ντόπιος, ἄλλοδαπός, φίλος, ἐχθρός, πιστός, ἄπιστος, χριστιανός, εἰδωλολάτρης. Ἡ ἀγάπη εἶναι πρὸς ὅλο τόν κόσμο.

Καί αὐτό ἔκανε ὁ Χριστός. Ὁ Χριστός, πού διδάσκει τήν παραβολή αὐτή, τήν ἐφῆρμωσε. Ἔτσι ὅπως σέ ὅλες τίς παραβολές ὁ Κύριος παίρνει διάφορα ἀνθρώπινα περιστατικά σάν ἀνθρώπινα δοχεῖα καί τὰ γεμίζει μέ τή θεία του διδασκαλία γιά νά τὰ προσφέρει στούς ἀνθρώπους, ἐδῶ παίρνει ὡς περιστατικό μεγάλο καί παραστατικό τήν ἴδια τή ζωή του.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε πληγωμένοι ἀπό τήν

ἁμαρτία, ἀπό τά πάθη, ἀπό τά βέλη τοῦ διαβόλου, ἐτοιμοθάνατοι, καταδικασμένοι σέ αἰώνιο θάνατο, καί ἔρχεται κοντά μας ὁ γλυκύτατός μας Κύριος, ὁ κατεξοχὴν πλησίον, ὁ μοναδικός, ὁ μονογενής καί ἀναντικατάστατος. Ἔρχεται νά μᾶς δώσει τήν αἰώνια ζωή καί νά μᾶς ὁδηγήσει στή βασιλεία του, στήν αἰώνια κατοικία μας. Μᾶς βρίσκει ἐτοιμοθάνατους νά χαροπαλεύουμε καί μᾶς προσφέρει τή θεραπεία ἀπό τά τραύματα, ὅχι μέ φάρμακα καί μέ ἄλλα μέσα ἀλλά μέ τό ἴδιο του τό αἷμα. Διότι μόνο «τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας» (Α΄ Ἰω 1,7).

Κυριακή 17/11

«εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· ἄφρον...» (Λκ 12,20).

Ὁ Κύριος ὀνομάζει ἓναν πλούσιο «ἄφρονα», δηλαδή τρελό. Γιατί τὸν ὀνομάζει ἔτσι; Διότι ὑποφέρει, σκέπτεται, κάνει συνέδριο μέ τὸν ἑαυτό του, χάνει τὸν ὕπνο του λέγοντας: «Τί θά γίνηι, ποῦ θά βάλω τόσους καρπούς;». Ἐνῶ ὑπάρχουν πάρα πολλές ἀποθήκες ἄδειες ὅπου μπορεῖ νά συνάξει τά ἀγαθὰ του. Ποιές εἶναι οἱ ἄδειες ἀποθήκες; Τά στομάχια τῶν πτωχῶν, τά σώματα τῶν γυμνῶν, τά σπίτια τῶν ταλαίπωρων ἀνθρώπων. Καί μάλιστα πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς, ἀπὸ τοὺς γυμνοὺς, ἀπὸ τοὺς πεινασμένους εἶναι ἄνθρωποι πού καλλιέργησαν καί καλλιεργοῦν τά κτήματά του, βόσκουν τά ζωντανά του καί φροντίζουν γιὰ τὴν περιουσία του καί τοὺς ἀδικεῖ μέ ἓνα ψευτομισθό, ἐνῶ ἔπρεπε νά τοὺς νιώθει συνεταίρους καί νά μοιράζεται μαζί τους τά ἀγαθὰ, καί μάλιστα ὅταν δέν ἔχει ποῦ νά τά βάλει. Γι' αὐτὸ εἶναι στ' ἀλήθεια «ἄφρων».

Κυριακή 24/11

«τὰς ἐντολὰς οἶδας» (Λκ 18,20).

Τὴν ἀπάντησι πού δίνει ὁ Χριστὸς στὸν πλούσιο νεανίσκο τί δίδει καί σέ μένα καί σέ σένα καί σέ ὅλους μας, ἀδέλφια μου. Γιὰ νά βροῦμε τὴν αἰώνια ζωή, ὁ δρόμος εἶναι ἡ ἀγία Γραφή, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἡ θεία ἀποκάλυψη. Τό περιεχόμενο τῆς ἀγίας Γραφῆς λύνει δύο μεγάλα θέματα: Τό ἓνα εἶναι ποιός εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός καί τό δεύτερο εἶναι ἡ λύτρωσή μας, ἡ ἀπόκτησι τῆς αἰώνιας ζωῆς. Μόνο στήν ἀγία μας Γραφή ἀποκαλύπτεται ὁ ἀληθινός Θεός καί ὁ τρόπος μέ τὸν ὁποῖο ὁ ἄνθρωπος λυτρώνεται ἀπὸ τὴ φθορά καί τὴν ἁμαρτία καί ἀπὸ τὸν θάνατο, ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τά ὁποῖα μᾶς βαραίνουν. Μελετώντας τίς Γραφές, μαθαίνει ὁ ἄνθρωπος τὸν νόμο τοῦ Θεοῦ καί ἐκτελώντας τὸν ἀποκτᾷ ζωή, αἰώνια ζωή. Καί δέν εἶναι αἰώνια μόνο ποσοτικά, δέν τελειώνει ποτέ, ἀλλά καί ποιοτικά, εἶναι τέλεια ζωή.

Στέργιος Ν. Σάκκος
(ἀπὸ λειτουργικά κηρύγματα)

Σ ΥΒΑΡΙΤΙΣΜΟΣ

Δέν έχουμε απομακρυνθεί πολύ από τους έορτασμούς του πιό πρόσφατου έπους της φυλής μας. Άκούσαμε όχι λίγες φορές ότι αυτοί που τό έγγραφαν ήσαν άπλοί άνθρωποι του λαού, βγαλμένοι από τή βιοπάλη και τόν καθημερινό μόχθο γιά τόν άρτο τόν έπιούσιο. Καί έμεις συμπληρώνουμε ότι ακριβώς έπειδή ήσαν σκληραγωγημένοι άντεξαν κάτω από έξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, όπως αυτή που περιγράφει ό πολεμιστής Βασίλης Σαβθανάκης από τό Βελεστίνο:

«Έκεί που καθόμασταν όρθιοι τό κρύο ήταν ύπερβολικό και άβάσταχτο. Άρχισαν πολλές λιποθυμίες και πολλοί ζητούσαν γιατρούς. "Ένας στρατιώτης της διμοιρίας μας, από τούς νέους που ήρθαν, ψηλός 1.80 - 1.90, λεβέντης, μου είπε μέ σθησμένη φωνή ότι δέν είναι καλά και άμέσως κάτι ψέλλισε και έπесе κάτω άναίσθητος. Φώναξα έναν γιατρό και προσπάθησα μαζί μέ άλλους νά τόν συνεφέρουμε. Ήρθε σέ λίγο ό γιατρός μέ τόν νοσοκόμο του, μάς έδωξε έμάς και μάς είπε νά κινούμαστε συνέχεια. Σέ λίγο είδα που έβγαλαν μία κουβέρτα και τόν σκέπασαν. Νά ήταν νεκρός; Δέν μάθαμε. Τό κρύο τρομερό. Άκουσα ότι τό θερμόμετρο ήταν 38 υπό τό μηδέν και κάτω. Τά κρούσματα λιποθυμιών ήταν πολλά και από παντού ζητούσαν βοήθεια από γιατρούς, που τρέχαν δεξιά και άριστερά. Δέν υπήρχε όμως ούτε μία σταλιά νερό γιά νά βρέξει κανένας τό στόμα του. Τό ποταμάκι που ήταν δίπλα μας ήταν σκέτος πάγος. Τά παγούρια που είχαμε μέ νερό ήταν όλα παγωμένα... Τότε οί γιατροί του τάγματος, μπροστά στήν άπελπιστική κατάσταση

και τήν απαίτηση πολλών άξιωματικών, έκαναν άναφορά πρός τή Διοίκηση ότι: Έδώ πάνω είναι άδύνατη ή παραμονή ανθρώπων και περιμένουν άπάντηση-διαταγή γιά σύμπτυξη και έπιστροφή στό χωριό. Μέ άγωνία και σέ άπελπιστική κατάσταση όλο τό τάγμα περιμέναμε τήν άπάντηση, που έλπίσαμε νά είναι θετική. Όμως, κάπως καθυστερημένα, ήρθε ή άπάντηση και, τό χειρότερο, ήταν άρνητική. Όπως μάς είπαν οί άξιωματικοί ή διαταγή ήταν: Πάση θυσία, όσοι ζήσουν νά πάνε τό γρηγορότερο στόν προορισμό, που ήταν ή κατάληψη του ύψώματος Γκοροτόπι».

Θυμούμαι, όταν ήμουν μαθητής του Γυμνασίου Γρεβενών στή δεκαετία του 1960, τό χιόνι έπεφτε πυκνό και λόγω των άλλεπάλληλων στρώσεων παρέμενε επί μακρύ χρονικό διάστημα. Τήν παραμονή των Χριστουγέννων, που έκλειναν τά σχολεία, οργανώνονταν οί ομάδες των μαθητών που θά έπιχειρούσαν πεζοί μακρύ και κοπιαστικό ταξίδι στό χιονισμένο τοπίο. Τό ταξίδι θά διαρκούσε γιά όσους κατάγονταν από απομακρυσμένους οικισμούς έξι και πλέον ώρες. Ήταν ευτύχημα αν κάποιο φορηγό αυτοκίνητο είχε διανοίξει τόν δρόμο, ώστε νά καταστήσει τήν όδοιπορία λιγότερο κοπιαστική. Καί στό τέλος της διαδρομής, στό χωριό, δέν υπήρχαν άκόμη τηλεφωνικές γραμμές, ώστε οί μαθητές νά είδοποιήσουν τούς άγωνιώντες καθηγητές τους ότι είχαν φθάσει σ'ωοι στόν προορισμό τους. Φυσικά όλοι αυτοί που διακινδύνευαν τόσο, γιά νά περάσουν τά Χριστούγεννα μέ τά αγαπημένα πρόσωπα της οικογένειάς τους,

είχαν άπορρίψει τήν πρόταση τών καθηγητών νά παραμείνουν στά Γρεβενά καί νά φιλοξενηθοῦν ἐκεῖ, ὥσπου νά βελτιωθοῦν οἱ καιρικές συνθηκες!

Τίς τελευταῖες δεκαετίες ἐντούτοις, κατήντησε ἔθος μέ τήν πρώτη ἐμφάνιση λίγων ἑκατοστῶν χιονιοῦ νά διακόπτονται τά σχολικά μαθήματα. Φυσικά οἱ μαθητές τών μεγαλύτερων τάξεων περνοῦν τήν ὥρα τους στίς καφετέριες, ἐνῶ τών μικροτέρων στήν ὁθόνη τοῦ ὑπολογιστή, συντροφιά μέ τά ἀγαπημένα τοῦς ἠλεκτρονικά παιχνίδια, καταναλώνοντας ἀναψυκτικά, φαγητά καί γλυκίσματα, ἀπό αὐτά πού ἔφεραν τή χώρα μας πρώτη πανευρωπαϊκά στήν παιδική παχυσαρκία.

Θυμοῦμαι πάλι ὅτι μαθητής τοῦ Γυμνασίου εἶχα γνωρίσει στήν πόλη μου βέλγο φοιτητή, ὁ ὁποῖος ἔκανε περιήγηση στή χώρα μας. Τότε τό δικό μου ὄνειρο ἦταν νά ταξιδέψω ὡς τή Θεσσαλονίκη κατά τήν περίοδο τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως. Καί καθώς τό οἰκογενειακό βαλάντιο δέν ἐπέτρεπε τήν πληρωμή τοῦ εἰσιτηρίου, ἤλπιζα νά ταξιδεύσει πρὸς τόν τόπο προορισμοῦ κάποιος γνωστός μας αὐτοκινητιστής, ὥστε νά τόν «συνοδεύσω» κατά τό νυχτερινό του ταξίδι διά τῆς Καστανιάς καί νά ξημερώσω, πρὶν ἀκόμη ἀρχίσει ἡ κίνηση τών ἀστικῶν λεωφορείων, σέ κάποια ἀποθήκη στά πέριξ τῆς Θεσσαλονίκης. Γι' αὐτό καί ὁ βέλγος φοιτητής μου φάνηκε γόνος βαθύπλουτης οἰκογένειας! Κατά τή συζήτηση μέ βεβαίωσε ὅτι προερχόταν πράγματι ἀπό εὐκατάστατη οἰκογένεια, ἡ ὁποία ὁμως δέν τόν εἶχε συνδράμει διόλου γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ ταξιδιοῦ του. Μάλιστα τοῦ εἶχε ὑποδείξει, ἂν ἤθελε νά ἱκανοποιήσει τήν ἐπιθυμία του, νά ἐργαστεῖ ἐπὶ δύο καλοκαίρια, προκειμένου νά ἐξασφαλίσει τό ἀπαιτούμενο γιά τό ταξίδι ποσόν!

Ἐμεῖς παρὰ τήν παγκόσμια κρίση χρηματοδοτοῦμε ἀκόμη σήμερα τά «ἐκπαι-

δευτικά» ταξίδια τών παιδιῶν μας στό ἐξωτερικό, πρὶν ἀκόμη αὐτά «βγάλουν» τό πρῶτο τους εὐρώ. Καλύπτουμε ὅλες τίς δαπάνες γιά τήν καθημερινή τους διασκέδαση καί τά πλεῖστα ὅσα ταξίδια τους στό ἐσωτερικό γιά θερινές ἢ χειμερινές διακοπές. Ὑποκύπτοντας, τέλος, στήν τρομολαγνεία τών ΜΜΕ σπεύδουμε νά διακόψουμε τά μαθήματα τών σχολείων μέ τό πρῶτο χιόνι τών λίγων ἑκατοστῶν.

Μέ τόν τρόπο αὐτό ἀντιμετωπίσεως τῆς νέας γενιᾶς καλλιεργοῦμε σ' αὐτήν, Πολιτεία, ἐκπαιδευτικοί καί γονεῖς, πνεῦμα συβαριτισμοῦ. Εἶναι τό πνεῦμα πού διακατεῖχε τοῦς πολίτες τῆς ἑλληνικῆς ἀποικίας Σύβαρις στόν κόλπο τοῦ Τάραντα. Αὐτοί, λόγω τοῦ πλούτου πού εἶχαν ἀποκτήσει, ἀσχολοῦνταν μέ συμπόσια, θεάματα καί ἀπολαύσεις. Ἡ τρυφήλότητα τῆς ζωῆς τους καί οἱ ὑπέρμετρες σπατάλες ἔμειναν παροιμιώδεις στήν ἱστορία μέ τόν ὄρο «συβαριτισμός».

Βέβαια, μέ τόν τρόπο ζωῆς στόν ὁποῖο ἐθίζουμε τά παιδιά μας, δέν τρέφουμε ἐλπίδες, ἂν ἡ πατρίδα βρεθεῖ σέ ἀνάγκη, νά ἐπιδείξουν τόν ἥρωισμό πού τόσο ἀπλά περιγράφει ὁ πολεμιστής Σαβθανάκης. Ἄλλωστε τοῦς προετοιμάζουμε γι' αὐτό, καθώς ἀκούγεται κατά καιρούς ἀπό ἐπίσημα χεῖλη νά λέγεται χωρίς ντροπή ὅτι πρέπει νά ἀποδεχθοῦμε τόν περιορισμό τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, προκειμένου νά συνυπάρξουμε μέ τοῦς γείτονες εἰρηνικά. Τό ἄλλο, τό ὅτι δηλαδή ἐμεῖς πού θυσιαζόμαστε δῆθεν γιά τά παιδιά πού ἀποτελοῦν τό μέλλον, φάγαμε τό ψωμί τους, δέν τό ὁμολογοῦμε. Ἴσως νά πιστεύουμε μάλιστα ὅτι καλλιεργώντας τόν συβαριτισμό σ' αὐτά ξεπληρώνουμε τό χρέος μας ἀπέναντί τους. Ξεμωραμένοι καί ἀνεργάτιστοι καθώς εἴμαστε, δέν συνειδητοποιοῦμε ὅτι πολλαπλασιάζουμε τρομακτικά τό κακό πού τοῦς κάναμε!

Ἀπόστολος Παπαδημητρίου

Οἱ ἅγιοι στή ζωή μας

«Το κελεπούρι»

Στήν κρίση μιᾶς ἄλλης ἐποχῆς σέ συναντῶ, μαρτυρικό μου ἀδελφέ. Τά βήματά σου διαγράφουν μία πορεία ἀπλή, συνηθισμένη. Ὑποθέσεις καί δουλειές, μέριμνες καί ἔγνοιες τυλίγουν τήν καθημερινότητά σου. Ἐμπορας φτασμένος ἐσύ, δουλεύεις φιλότιμα γιά τήν οἰκογένεια καί τόν τόπο σου. Μά μέσα στά βάθη τῆς καρδιάς θησαυρίζεις, ἔμπορας πνευματικός, τόν ἀκριβό σου θησαυρό: οἰκογένειά σου εἶναι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἡ μαρτυρική καί πατρίδα σου ὁ οὐρανός. Διαβαίνεις τήν τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα τοῦ 18^{ου} αἰώνα, ὁδίτης τοῦ Χριστοῦ καί ὄχι πολίτης τούτου τοῦ κόσμου.

Εἶναι τό 1786 ὅταν ὁ Λάμπρος ἀπό τή ματοβαμμένη γῆ τοῦ Μοριά βρίσκεται στήν Ἥπειρο γιά ἐμπορικές συναλλαγές μέ δύο ἄλλους συνεργάτες καί ὁμόφρονες ἀδελφούς.

Στόν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς ἀπό τά Γιάννενα στήν Πελοπόννησο θά ἰκίσει ἀπρόσμενα ἡ σάλπιγγα τῆς καθοριστικῆς κρίσης, θά σημάνει ἡ ὥρα τῆς μεγάλης κλήσης.

Ὁ ἀλλόθρησκος κατακτητής ἀπλώνει παντοῦ τίς παγίδες του. Σκληρό τό χέρι του, ἀκόμα καί ἡ ἀνάσα του βαρειά. Οἱ τρεῖς ἔμποροι κατεϋθύνονται στό Βραχώρι. Στήν εἴσοδο τῆς πόλης στέκονται οἱ φοροεισπράκτορες γιά τή συλλογή τοῦ κεφαλικοῦ φόρου πού πλήρωναν οἱ Ρωμιοί. Οἱ Ἕλληνες ὁδοιπόροι μηχανεύονται ἕνα τέχνασμα γιά νά μήν πληρώσουν φόρο καί προσποιοῦνται τούς μουσουλμάνους, χαιρετώντας μέ τόν χαιρετισμό «σαλάμ ἀλέκουμ». Ἡ ταυτότητά τους ὅμως γίνεται γρήγορα γνωστή, γεγονός πού ἐξαγριώνει τούς Τούρκους. Σάν θηρία ἀνήμερα ὀρμοῦν στό σπίτι ὅπου φιλοξενοῦνται. Τούς ἀρπάζουν καί κυριολεκτικά σέρνοντάς τους τούς ὀδηγοῦν στόν δικαστή ἀπαιτώντας νά ἀλλαξοπιστήσουν καί νά περιτμηθοῦν.

Στή δύσκολη ὥρα δέν βρέθηκαν ἀνέτοιμοι οἱ χαριτωμένοι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ. Γύρω τό σκοτάδι τῆς σκλαβιάς, μά στίς ψυχές τους ἀκοίμητο καίει τό καντήλι τῆς πατροπαράδοτης εὐσέβειας. Γύρω χειμώνας βαρύς, μά μέσα τους ἀνθίζει εὐωδιαστό τό λουλούδι τῆς ἀγάπης γιά τόν Ἰησοῦ, πού σέ ὅλους τούς αἰῶνες γεννᾷ ἡρώες καί μάρτυρες.

Ὅμοφωνα καί οἱ τρεῖς ἀπαντοῦν μέ εἰλικρίνεια: «Ἐμεῖς, ἐνδοξότατε ἀφέντη, εἴπαμε αὐτόν τόν λόγο γιά νά γλυτώσουμε χρήματα, ὅμως τό ν' ἀρνηθοῦμε τήν πίστη μας εἶναι ἀδύνατον! Κάνε μας ὅ,τι θέλεις».

Τά βασανιστήρια πού ἀκολουθοῦν εἶναι φρικτά. Τά δέχονται μέ τήν καρτερία καί τήν ἱλαρότητα τῶν πρώτων μαρτύρων. Καί μέσα στή φυλακή ἐνισχύει, ἐνθαρρύνει καί στηρίζει ὁ ἕνας τόν ἄλλον.

Εἶναι συγκλονιστικά τὰ λόγια πού τούς ἀπευθύνει ὁ Λάμπρος, ὁ ὁποῖος ἦταν καί γραμματισμένος: «Προσέχετε, ἀδελφοί μου, μή δειλιάσει κανένας καί χάσει αὐτό τό κελεπούρι πού μᾶς ἔτυχε. Λίγο θά ὑπομείνουμε καί τήν αἰώνια ζωή θά κερδίσουμε. Νά μή λυπηθοῦμε οὔτε συγγενεῖς οὔτε φίλους οὔτε τήν πρόσκαιρη πατρίδα, ἀλλά νά σταθοῦμε ἀνδρεῖοι στήν πίστι τοῦ Χριστοῦ, γιά νά πᾶμε χαίροντες στήν ἄλλη πατρίδα, ὅπου δέν ἔχει τέλος ποτέ».

Μαρτυρικέ μου ἀδελφέ, ἔλα νά σταθεῖς ἀνάμεσά μας σήμερα, 2 Νοεμβρίου, τή μέρα τῆς γιορτῆς σου, σήμερα πού ἡ φοβερότερη κρίση πού μᾶς ζώνει εἶναι ἡ κρίση τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδας μας. Πῶς νίκησες τόν πειρασμό τοῦ κέρδους καί τῆς προσκόλλησης στά ὑλικά ἀγαθά; Πῶς δέν ὑπολόγισες τιμές, ἀξιώματα, πλούτη καί ἀπολαύσεις, πού σοῦ ὑποσχόταν ὁ δικαστής; Πῶς ἀπλά κι αὐθόρμητα ἔνωσες «κελεπούρι» τή δυνατότητα νά μαρτυρήσεις γιά τόν Θεό σου;

Οἱ τρεῖς ἡρωικοί ἀδελφοί μας ὁδηγήθηκαν στήν ἀγχόνη. Τούς κρέμασαν σέ τρία διαφορετικά σημεῖα τῆς πόλης. Τό αἷμα τους πότισε τήν ἑλληνική γῆ, γιά νά θυμίζει αἰώνια στούς κατοίκους της ὅτι ἡ χρυσή ἀλυσίδα τῶν μαρτύρων ἔχει τή συνέχειά της σέ κάθε ἐποχή. Τό φῶς, πού μέρες περιέλουζε τὰ μαρτυρικά τους σώματα βεβαιώνει τή λάμψη τοῦ Παραδείσου πού ὑποδέχθηκε τίς ψυχές τους.

«Χαίρετε, ὑπ' ἀδίκων τῶν κριτῶν δικασθέντες· χαίρετε, ὑπὸ δικαίου τοῦ Κριτοῦ οἱ στεφθέντες».

Ὁ νεομάρτυρας Λάμπρος μαζί μέ τούς συναθλητές του, τόν Θεόδωρο καί τόν ἀνώνυμο ἀδελφό μας, περιρρεόμενοι ἀπό τὰ ἅγια αἵματά τους, τεκμήρια τῆς ἀγάπης τους γιά τόν Θεό, πειστήρια τοῦ ἀνυποχώρητου ζήλου τους, ζητοῦν μιμητές. Ἡ ματόβρεχτη, ὀλόφωτη σκυτάλη, πού ἐκεῖνοι κράτησαν ἐπάξια, ἄς βρεῖ χέρια πού θά τή φυλάξουν μέ πιστότητα καί ἀνδρεία.

Ἰκνηλάτης

Ἀγαπητοὶ συνδρομητές,

Χάρη στήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καί στή δική σας θυσιαστική ἀγάπη τό περιοδικό ἐπιτέλεσε μέχρι τώρα τήν ἀποστολή του. Παρά τήν οἰκονομική δυσκολία πιστεύοντας στά θαύματα πού ἐπιτελεῖ ὁ ζῆλος καί ἡ ἀγάπη γιά τόν λόγο τοῦ Θεοῦ τολμοῦμε νά διατηρήσουμε πρός τό παρόν τή

**ΣΥΝΔΡΟΜΗ 10€
ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟ 2014!**

Μόνο γιά τούς συνδρομητές τοῦ ἐξωτερικοῦ ἡ συνδρομή γίνεται:

Κύπρου	25 εὐρώ
Εὐρώπης	35 εὐρώ
Η.Π.Α.	45 δολ.
Καναδᾶ	50 δολ.
Αὐστραλίας	55 δολ.

Προσέξτε ἐπίσης τήν ἀλλαγὴ τοῦ **IBAN**, εἶναι:

IBAN GR
94 0171 0740 0060 7401 0115 324

ΕΞΩΦΥΛΛΑ

ΜΠΡΟΣΤΑ: Πλάγια θύρα τοῦ ἱστορικοῦ ναοῦ τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν στίς Μηλιές Πηλίου

ΠΙΣΩ: Φθινόπωρο στήν Ἡμαθία

Ψαλμός 111ος: Τό μυστικό τῆς χαρᾶς

Β'

Σχολιάζοντας τόν δεύτερο στίχο τοῦ ψαλμοῦ -*δυνατὸν ἐν τῇ γῇ ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, γενεὰ εὐθέων εὐλογηθήσεται*- ὁ ἅγιος Χρυσόστομος τονίζει: «Δέν ὑπάρχει τίποτε δυνατότερο ἀπὸ τὴν ἀρετὴν. Εἶναι στερεώτερη ἀπὸ τὴν πέτρα καὶ ἰσχυρότερη ἀπὸ τὸ διαμάντι. Ὅπως δέν ὑπάρχει τίποτε εὐτελέστερο ἀπὸ τὴν κακία οὔτε ἀσθενέστερο, ἀκόμη καὶ ἂν διαθέτει χρῆμα καὶ δύναμη». Ὁ θεοφοβούμενος ἐνάρετος ἄνθρωπος ἔχει μία δύναμη μυστική καὶ ἀκατανίκητη. Τὴ μεταγγίζει καὶ στοὺς ἀπογόνους του. Ἔτσι δημιουργεῖται ἡ γενεὰ εὐθέων, ἡ «γενεὰ ζητούντων τὸν Κύριον» (Ψα 23,6), πού μπορεῖ μέσα στὸν κόσμο τῆς ἁμαρτίας νὰ ἀντιστέκεται καὶ νὰ νικᾷ.

Πλούσια ξεχύνονται στὸν θεοφοβούμενο ἄνθρωπο οἱ εὐλογίες τοῦ Θεοῦ: *δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος* (στ. 3). Ἦταν ρήτρα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τῆς συμφωνίας τοῦ Θεοῦ μέ τὸν Ἰσραήλ: ὁ λαὸς νὰ ὑπακούει στὸν Θεό καὶ ὁ Θεὸς νὰ χαρίζει στὸν πιστὸ λαό τὰ ἀγαθὰ του (βλ. Ἦσ 1,19-20). Ἀλλὰ καὶ γιὰ τὸν νέο Ἰσραήλ, τὴν Ἐκκλησία, φροντίζει ὁ Θεός. Πολλές φορές, βέβαια, μέσα στὸν κόσμο οἱ δικοὶ του φαίνονται καταφρονεμένοι καὶ φτωχοί. Ἐντούτοις, στὴν πραγματικότητα αὐτοὶ κατέχουν τὴν ἀληθινὴ δόξα καὶ τὸν ἀκριβότερο πλοῦτο, καὶ σ' αὐτὴ τὴν ζωὴ -«ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλου-

τίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες» (Β' Κο 6,10)- καὶ στὴν αἰωνιότητα. Ἀκόμη καὶ στίς δύσκολες ὥρες, μέσ στο σκοτάδι, γι' αὐτοὺς ὁ πολυέλεος Θεὸς ἀνατέλλει φῶς: *ἐξανέτειλεν ἐν σκότει φῶς τοῖς εὐθέσιν, ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων καὶ δίκαιος* (στ. 4).

Στὴ συνέχεια τοῦ ψαλμοῦ δίνονται τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ θεοφοβούμενου ἀνθρώπου, τοῦ ἀνθρώπου πού χαίρεται νὰ τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ: *χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτεῖρων καὶ κυχρῶν* (στ. 5). Ἡ καλοσύνη, ἡ συμπόνια, ἡ προσφορά στὴν ἀνάγκη τοῦ ἄλλου τὸν χαρακτηρίζουν καὶ τὸν κάνουν νὰ μοιάζει μέ τὸν ἴδιο τὸν Θεό. Ἡ φιlanθρωπία του αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ καλύτερη ἀπολογία του κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως καὶ τὸ καλύτερο μνημόσυνο, καθὼς ὅλοι μέ ἀγάπη θὰ μνημονεύουν τὸ ὄνομά του: *οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ σαλευθήσεται, εἰς μνημόσυνον αἰῶνιον ἔσται δίκαιος* (στ. 5-6).

Καὶ ἂν κάποιος τοῦ φερθοῦν μέ κακία καὶ τὸν συκοφαντήσουν, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ δέν χάνει τὴν ἐλπίδα του: *ἀπὸ ἀκοῆς πονηρᾶς οὐ φοβηθήσεται· ἐτοίμη ἡ καρδιά αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ Κυρίῳ* (στ. 7). Μέ τὴν ἐλπίδα στηριγμένη στὸν Θεό, δέν φοβᾶται τίποτε καὶ κανέναν: *ἐστήρικται ἡ καρδιά αὐτοῦ, οὐ μὴ φοβηθῇ, ἕως οὗ ἐπὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ* (στ. 8). Ἀκόμη κι ἂν ἐκτοξεύονται ἐναντίον του τὰ βέλη τῶν ἐχθρῶν του, νιώθει ἀσφάλεια κοντὰ στὸν Κύριό του. Ἔτσι ἐξηγεῖται πῶς βρίσκει τὸ κουράγιο νὰ συνεχίζει ἐπίμονα τὸ ἔργο τῆς προσ-

φορᾶς καί τῆς ἀγάπης, πού τόσο ἀρέσει στὸν Θεό πού ἀγαπᾷ· ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, τὸ κέρας αὐτοῦ ὑψωθήσεται ἐν δόξῃ (στ. 9). Ὅπως ὁ σποριάς σκορπίζει τὸν σπόρο, ἔτσι ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ σκορπίζει τὴν ἐλεημοσύνη, γνωρίζοντας ὅτι ὅσο πió ἀπλόχερα σπείρει, τόσο πλουσιώτερα θά θερίσει (πρβλ. Β' Κο 9,6). Καί θερίζει, πράγματι, εὐλογία, δύναμη καί δόξα, τόσο πού ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας ἐρεθίζεται, ὀργίζεται, λειώνει ἀπὸ τὸν φθόνο του· ἁμαρτωλὸς ὀψεται καί ὀργισθῇσεται, τοὺς ὁδόντας αὐτοῦ βρῦξει καὶ τακῇσεται (στ. 10). Ποιὸς ὅμως τολμᾷ νά ἐπιβουλεύεται τὸν ἐκλεκτό τοῦ Θεοῦ; Θά ματαιωθεῖ κάθε πονηρό του σχέδιο· ἐπιθυμία ἁμαρτωλοῦ ἀπολείται (στ. 10).

Πρῶτος ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός «δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν, πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεῖᾳ πλουτήσητε» (Β' Κο 8,9). Ἀνοίγει γιὰ μᾶς τὴν ἀγκαλιά του, ἀνοίγει καί τίς ἀρτηρίες του γιὰ νά μᾶς θρέψει μέ τό αἷμα του!

Στ. Ν. Σάκκος

Ἀπὸ ἐπιστολές πού λάβαμε

Θεσσαλονίκη, 6/10/12

Στὸν μακαριστό καθηγητὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Παν/μίου Θεσ/νίκης, Στέργιο Σάκκο.

Στὸν δάσκαλό μου, ἐπὶ σειράν ἐτῶν, στίς ὁμιλίες τῆς Τρίτης στὴν «Ἀπολύτρωση» καί τελευταίως στίς ὁμιλίες ἀρκετῶν Κυριακῶν στὴν Ἀδελφότητά μας «Ἀγάπη Χριστοῦ», αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωση

1. Νά ἐκφράσω τὴν βαθειὰ εὐγνωμοσύνη μου καί τίς ὁλόφυχες εὐχαριστίες μου γιὰ τὸν ζωντανό, θεϊκό καί εὐαγγελικό λόγο του. Μᾶς οἰκοδομοῦσε πνευματικά καί εὐφραине τὴν ψυχὴ καί τό πνεῦμα ὅλων μας. Μετέδιδε πίστη καί φιλοτιμοῦσε πρὸς ἁγιασμό καί «ἐν Χριστῷ ζωή».

2. Νά ὁμολογήσω, ἀπὸ τὴν προσωπικὴ ἐπικοινωνία μαζί του, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς ἁγίου καί χαρισματικοῦ προσώπου.

Ὁ Στέργιος Σάκκος δέν ἦταν μόνον πανεπιστημιακὸς δάσκαλος ἢ μερικῶν Ἀδελφοτήτων ἱεροκήρυκας, ἀλλὰ μία ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότητα, ἕνας περιοδεύων ἀπόστολος μέ ἀγωνιστικὴ παρουσία στὴν σύγχρονη ἐποχὴ μας. Ἕνας γνήσιος ἐργάτης τοῦ Ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου μέ ὁσιακὴ, ἀγγελικὴ ζωὴ μέσα στὸν κόσμο. «Τόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον», ὥστε ὄχι μόνον τὸν Μονογενῆ Υἱόν Του, ἀλλὰ καί τοὺς θετοὺς υἱούς Του στέλνει στὸν κόσμο γιὰ τὴν σωτηρία μας.

Δέν τολμῶ νά προσευχηθῶ γιὰ τὴν ἀνάπαυσή του, κοντὰ στὸν ἀγαπημένο του Ἰησοῦ Χριστό, διότι πιστεύω πὼς ὅπωςδῆποτε σ' αὐτόν «ἀπόκειται ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος». Ἦδη ἀναπαύεται τώρα καί ἀπολαμβάνει τοὺς καρπούς τῶν κόπων του στὴν οὐράνια δόξα καί βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἄς ἔχουμε τὴν εὐχή του. Αἰωνία ἡ μνήμη του.

Μιά παλιά μαθήτριά του
Ἀγγελικὴ Τσαούση
Παιδιάτρος

Πρόκληση από τὰ Σκόπια

Ὁ δῆμος Γευγελῆς τοποθέτησε μνημεῖο στό κέντρο τῆς πόλης γιά νά τιμήσει τούς πολιτικούς κρατουμένους καί διωχθέντες ἀπό τήν ΠΓΔΜ τήν περίοδο 1945 -1990· ἀπεικονίζεται ἐκεῖ ὁ δεκαεξάκτινος ἥλιος τῆς Βεργίνας, ἐλαφρά παραλλαγμένος, καί χάρτης τῆς λεγόμενης «Μεγάλης Μακεδονίας».

Ἐξάλλου, πρίν ἀπό μερικές ἡμέρες ἐγκαινιάστηκε ἀπό τόν πρωθυπουργό τῆς ΠΓΔΜ κύριο Γκρούεφσκι σχολικό συγκρότημα στά Σκόπια, μέ τήν ὀνομασία «Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών». Δίπλα στήν πινακίδα ὡς ἔμβλημα ὑπάρχει ἡ κεφαλή τοῦ Μακεδόνα βασιλέα (βλ. ἐφ. «Πρῶτο θέμα», 5/9/ 2013).

Στήν ψυχιατρική ὑπάρχει ὁ ὅρος ἰδεοληψία πού ἐκφράζει ἀπόλυτα τήν ἔμμονή τοῦ γειτονικοῦ κρατιδίου στή συγκεκριμένη τακτική. Τό ἀνησυχη-

τικό στήν περίπτωση εἶναι ὅτι κανείς ἀρμόδιος δέν ἀναλαμβάνει τήθεραπεία.

Κι ἐμεῖς τούς «στρώνουμε χαλί»!

Ἡ ἐλληνική πόλη στά ἀνατολικά παράλια τῆς Λιβύης, ἡ ἀρχαία Κυρήνη, ἀπό τίς σημαντικότερες νεκροπόλεις τοῦ πλανήτη, ἄν καί ἔχει χαρακτηριθεῖ ὡς μνημεῖο παγκόσμιας κληρονομιάς ἀπό τήν Unesco, ἰσοπεδώνεται ἀπό τό νέο καθεστῶς τῶν ἰσλαμιστῶν, ἐγκαθιδρυμένο ἐκεῖ μετά τήν εἰσβολή τῶν Δυτικῶν. Τά ταφικά μνημεῖα καί οἱ σαρκοφάγοι, πού χρονολογοῦνται ἀπό τό 600 π.Χ., καταστρέφονται γιά νά γίνουν δρόμοι, σπῖτια κ.ἄ.

Κι ἐμεῖς ἄφωνοι μπροστά στήν ἀνεπανόρθωτη καταστροφή, καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια γιά τήν ἀνέγερση τεμένους ἐδῶ. Τούς

«στρώνουμε χαλί» γιά ἐπίδειξη καλῆς θελήσεως ἢ γιά ἀπόδειξη πλήρους συγχύσεως;

‘Ο βαρύς μας ὀπλισμός

‘Ο γνωστός Πολωνός Λέχ Βαλέσα σέ συνέντευξή του μεταξύ ἄλλων ἀναφέρθηκε στή σημασία καί τήν ἀξία πού ἔχουν οἱ δέκα ἐντολές γιά τή σωστή πορεία τῆς κοινωνίας καί δήλωσε ὅτι πιστεύει σ’ αὐτές. Στό ἀριστερό του μάλιστα πέτο διέκρινε ὁ δημοσιογράφος μία κονκάρδα μέ τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας. «Μόνον μέ αὐτά τά ὅπλα θά μπορέσει κανείς νά πολεμήσει τόν κυνισμό πού διακρίνει τήν ἐποχή μας», εἶπε ὁ Βαλέσα, ὁ ὁποῖος ἂν καί ἔχει ἀποσυρθεῖ πλέον ἀπό τήν πολιτική ἐξαικολουθεῖ νά δίνει συμβουλές στούς νεότερους, ὅταν τοῦ τό ζητοῦν (βλ. ἐφ. «Τό Βῆμα», 7/9/2013).

Μήπως πρέπει νά ἀκούσουν τίς συμβουλές του καί οἱ ἡμέτεροι ἄρχοντες πού καταπατοῦν τίς ἐντολές τοῦ Δεκαλόγου, καταργώντας τήν ἀργία τῆς Κυριακῆς καί ἀποποινικοποιώντας τή μοιχεία;

Αὐτά δέν λέγονται

Μέ τή Μονή Βατοπεδίου ἀσχολήθηκαν ἐπανειλημμένα τά κανάλια ἱκανοποιώντας τή σκανδαλογλαχνεία τοῦ κοινοῦ τους. Πρὶν μερικούς μῆνες ὅμως ἓνα δημοσίευμα γνωστοῦ δημοσιογράφου ἔφερε στό φῶς αὐτά πού δέν λέγονται συνήθως ἀπό τά δημοσιογραφικά πρακτορεῖα καί τίς ἐκπομπές. Μετά ἀπό προσωπική ἔρευνα ὁ δημοσιογράφος Δ. Καμπουράκης διαπίστωσε ὅτι ἡ Μονή ἔχει διαθέσει τά τελευταῖα δύο μισι χρόνια ἓνα ἀξιοσέβαστο ποσό (περίπου 2.000.000 εὐ-

ρώ) γιά τήν ἀποφυλάκιση κρατουμένων. Λόγω τῆς κρίσης πολλοί συνάνθρωποί μας καταδικάζονται γιά χρέη καί ἀδυνατοῦν νά ἐξαγοράσουν τήν ποινή τῆς φυλάκισης. Οἱ διευθυντές τῶν φυλακῶν καί οἱ δικηγόροι ἀπευθύνονται στή Μονή, ἐπιδιώκοντας ἔτσι νά ἀποσυμφορηθοῦν τά σωφρονιστικά καταστήματα, ὅπου ἔχει δημιουργηθεῖ τό ἀδιαχώρητο. Ἐντούτοις, ὅπως ὁμολογοῦν οἱ ἴδιοι, «λόγω τῆς ἱστορίας μέ τή λίμνη Βιστωνίδα ἀποφεύγουν νά τό ποῦν δημοσίως».

Τό κακό ἔστω καί σάν ὑποψία κραυγαλέα διαδίδεται. Ἀντίθετα, τό καλό δύσκολα ἔρχεται στήν ἐπιφάνεια καί ἐπευφημεῖται.

Μᾶς ἐνοχλεῖ ἡ καμπάνα!

‘Η ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν -μετά ἀπό διαμαρτυρίες πολιτῶν- ἀναγκάστηκε νά ἐκδώσει τήν μέ ἀριθμό 38 ἐγκύκλιο «πρός ἅπαντα τόν Ἱερόν Κλήρον τῆς καθ’ ἡμᾶς ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς», «περί τοῦ θέματος τῆς ὑπερβολικῆς καί ἀκρίτου χρήσεως τῶν κωδῶνων τῶν ἱερῶν ναῶν». Μέ τήν ἐγκύκλιο αὕτη συστήνεται προσοχή καί διάκριση καί ζητεῖται ἀπό τούς ἱερεῖς νά συντομεύσουν τό χτύπημα τῆς καμπάνας, τό ὁποῖο πρέπει νά εἶναι ἥπιο, ἐνῶ τίς ὥρες κοινῆς ἡσυχίας καί τό βράδυ ἀνύπαρκτο.

Δέν διαμαρτυρόμαστε γιά τήν ἀνεγερση τζαμιῶν καί ἀποδεχόμαστε ἀδιαμαρτύρητα τήν ἀχάραξη ἢ μεσημεριανή προτροπή τοῦ ἱμάμη στή Θράκη, ἐνοχλούμαστε ὅμως, σέ μία παραδοσιακά ὀρθόδοξη χώρα, ἀπό τό προσκλητήριο τοῦ Θεοῦ «Ἀδάμ, ποῦ εἶ;» μέ τό κάλεσμα τῆς καμπάνας!

Πανεπιστήμιο Έδιμβούργου, Σκωτία

Σχόλιο στην επικαιριότητα

Συνωστισμός όλισθημάτων

Μετά από τον «συνωστισμό» στο λιμάνι της Σμύρνης, την αποχώρηση από το ελληνικό Κοινοβούλιο, όταν αυτό απέτισε φόρο τιμής στον ποντιακό Έλληνισμό και τη γενοκτονία του, τίς θεωρίες περί κατάργησης των παρελάσεων, περί κατάργησης της αναπαράστασης της έξοδου του Μεσολογγίου, ακολούθησαν κι άλλες διακηρύξεις της γνωστής βουλευτίνας του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Αμφισβήτησε τη θυσία των Σουλιωτισσών στο Ζάλογγο. Προφανώς δεν ήταν καλά ενημερωμένος ο Διονύσιος Σολωμός, όταν έγραφε:

«Τές εμάζωξε εις τό μέρος
του Ζαλόγγου τό ακρινό
της έλευθεριάς ό έρωσ
καί τές έμπνευσε χορό.
Τά φορέματα έσφυρίζαν
καί τά ξεπλεκα μαλλιά
κάθε γύρο πού έγυρίζαν
άπό πάνου έλειπε μιά».

Είναι ή ίδια πού στράφηκε κατά του έκκλησιασμού, της προσευχής και των εικόνων στο σχολείο, κατά του μαθήματος των Θρησκευτικών. Άγνοεί προφανώς ότι σε όλη την Εύρώπη οί μαθητές διδάσκονται τό μάθημα του χριστιανικού δόγματος πού υπερτερεί στην κάθε χώρα.

Πόσο δίκαιο είχε ό μακαριστός μητροπολίτης Φλωρίνης π. Αύγουστίνος Καντιώτης, όταν μέ πόνο ψυχής έγραφε: «Δυστυχώς, εάν κρίνωμεν έξ ώρισμένων ένεργειών, υπάρχει τάσις ίνα και εις την πατρίδα μας θεμελιωθί παιδεία άνευ Χριστού, παιδεία άθρησκος, έκ μιās δέ τοιαύτης παιδείας θά προέλθουν κτηνώδεις ύπαρξεις, κακοποιοί... μέ έπιστημονικούς έγκεφάλους και τότε ούαί τή Έλλάδι, ούαί τώ κόσμω. Τότε θά έκπληρωθί ή φοβερά προφητεία εύγενοϋς τέκνου, νεωτέρου ιεραποστόλου της Πατρίδος μας, ότι τ' άθεα γράμματα θά καταστρέψουν τον κόσμον»¹.

Πρόσφατα ή κυρία Ρεπούση χαρακτήρισε άπό τό βήμα της Βουλής τά Αρχαία Έλληνικά και τά Λατινικά νεκρές γλώσσες. Τά Αρχαία Έλληνικά και τά Λατινικά όμως παραμένουν ζωντανά, διότι άποτελούν τη βάση της Νέας Έλληνικής και των λατινογενών γλωσσών (π.χ. Γαλλικής, Ιταλικής, Ισπανικής) αντίστοιχα.

Αναμφισβήτητα, «ή φθορά της γλώσσας σημαίνει φθορά του Έθνους», υπογράμμιζε ό ποιητής Νικηφόρος Βρεττάκος και συμπλήρωνε: «Η σύγχρονη όμιλουμένη διατηρεί τά έξήντα έκατοστά των λέξεων άπό τη γλώσσα των προσωκρατικών φιλοσόφων αύτούσιες ή σε παράγωγα».

Έξάλλου δεν είναι τυχαίο τό

γεγονός ότι σχεδόν όλα τα βιβλία της Καινής Διαθήκης γράφτηκαν άπευθείας στα Έλληνικά. «Τά Αρχαῖα Έλληνικά εἶναι ἡ γλῶσσα πού ἀναπτύσσει τήν παρατηρητικότητα καί τήν ἀκρίβεια, τήν πνευματική λεπτότητα καί εὐστροφία, τήν τάση γιά συντομία καί ἐνάργεια. Δίνει πρόσβαση σέ ἔργα πού διαμόρφωσαν ὁλόκληρο τόν πολιτισμό μας», ὑποστηρίζει ὁ περιφερειακός ἐπιθεωρητής τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Στρασβούργου G. Schilling. Καί ὁ γάλλος καθηγητής Masse Roger προσθέτει: «Ἡ ἑλληνική γλῶσσα εἶναι τό ὑπέρτατο ἐργαλεῖο σκέψης. Πράγματι κάποιος μπορεῖ νά σκεφθεῖ μόνον στά Έλληνικά». Ἐπίσης, ἡ μεγάλη γαλλίδα ἑλληνίστρια ἀκαδημαϊκός Jacqueline de Romilly ἔλεγε: «Ἡ ἑλληνική γλῶσσα εἶναι ἕνα ἐργαλεῖο μέ τό ὁποῖο εὐκόλα μπορεῖ κανεῖς νά ἐξοικειωθεῖ καί νά ἀνοίξει τή σκέψη του. Σᾶς τό λέω χωρίς ἐπιφύλαξη: Ὅλος ὁ κόσμος θά πρέπει νά μάθει Έλληνικά, γιατί ἡ ἑλληνική γλῶσσα μάς βοηθάει πρῶτα ἀπ' ὅλα νά καταλάβουμε τή δική μας γλῶσσα!» Αὐτό τό ἄνοιγμα τοῦ πνευματικοῦ ὀρίζοντα τῶν παιδιῶν φοβᾶται ἡ νέα τάξη πραγμάτων καί μέ κάθε τρόπο προσπαθεῖ νά τό ἀποτρέψει.

Κι ἐνῶ τά Αρχαῖα Έλληνικά ἀπαξιῶνεται στή χώρα πού τά γέννησε, ὁ ὑπουργός Παιδείας τῆς Μεγάλης Βρετανίας ἔχει προτείνει νά διδάσκεται ἡ Αρχαία Έλληνική καί ἡ Λατινική ὡς μάθημα ἐπιλογῆς ἤδη ἀπό τό δημοτικό σχολεῖο. Παράλληλα, ἄγγλοι ἐπιχειρηματίες προτρέπουν τά ἀνώτερα στελέχη τους νά μάθουν Αρχαῖα Έλληνικά, «ἐπειδή αὐτά περιέχουν μία ξεχωριστή σημασία γιά τοὺς τομεῖς ὀργάνωσης καί διαχείρισης ἐπιχειρήσεων».

Πρός κατασχύνη βεβαίως ὅλων τῶν ἀμφισβητιῶν τῆς κλασικῆς παιδείας, ἀρχαιοελληνικοὶ στίχοι κοσμοῦν εἰσόδους Πανεπιστημίων, κλινικές καί ἀξιοθέατα μεγάλων εὐρωπαϊκῶν πόλεων.

Εἶναι πρόδηλο ὅτι ὅλες οἱ και(ε)νοφανεῖς καί ἀνατρεπτικές ἰδέες ἔχουν ὡς στόχο τόν ἀφελληνισμό καί τόν ἀποχριστιανισμό τῆς πατρίδας μας, καθὼς μάλιστα δημοσιοποιοῦνται σέ μία ἐποχή ἐξαιρετικά κρίσιμη καί ἰδιαίτερα δύσκολη γιά τοὺς Έλληνες. Χρειάζεται ἐγρήγορη, προσοχή καί προσευχή, διότι ὅπως ἔλεγε ὁ ποιητής Νίκος Γκάτσος:

«Πολύ δέν θέλει ὁ Έλληνας
νά χάσει τήν λαλιά του
καί νά γίνει μισέλληνας
ἀπό τήν ἀμυαλιά του».

Εὐδοξία Αὐγουστίνου
Φιλόλογος-Θεολόγος

1. Αρχιμ. Αὐγουστίνου Ν. Καντιώτου, *Ἐθνικά Προβλήματα*, Αθῆναι 1961, σελ. 79.

2. Π.χ. Ὁ στίχος τοῦ λυρικοῦ ποιητῆ Ἀλκαίου «Ἥρος ἀνθεμόεντος ἐπάϊον ἐρχομένοιο» (=Ὅταν ἡ λουλουδιασμένη ἀνοιξη ἐρχόταν, τοὺς θεράπευαν) ἀναγράφεται στοὺς τοίχους πανεπιστημιακῆς κλινικῆς στήν πόλη Ἐρλάνγκεν τῆς Γερμανίας, ἔξω ἀπό τή Νυρεμβέργη. Ἀψίδα κεντρικῆς γέφυρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Μάιν, στή Φρανκφούρτη τῆς Γερμανίας, φέρει στά Αρχαῖα Έλληνικά μέ μετάφραση στά Γερμανικά τόν στίχο τῆς Ὀδύσσειας (α 183): «Πλέων ἐπὶ οἶνοπα πόντον ἐπ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους» (=Ταξιδεύοντας σέ ξένες θάλασσες μέ ἀνθρώπους πού μιλοῦν ἄλλες γλῶσσες). Εἴσοδος τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου στή Σκωτία φέρει τήν ἐπιγραφή στά Αρχαῖα Έλληνικά: «Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα».

Ἡ εἰσοδος τοῦ ἑνδοξοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ στήν Κορυτσά. Παρασκευή 22 Νοεμβρίου 1940. Ἔργο Ν. Νείρου

Ἱστορικές νοσταλγίες ἀπό τή γαλανόλευκη Κορυτσά

Γνωστή σέ ὅλους μας καί νοσταλγικά ἀγαπητή, ἡ ἥρωική Κορυτσά, τό «Παρίσι τῶν Βαλκανίων», ὅπως ὀνομάστηκε. Ἡ πόλη μέ τήν πολυπληθῆ ἑλληνική χριστιανική κοινότητα ἀπό τά χρόνια τῆς ὀθωμανικῆς κυριαρχίας, μέ ἑλληνικό σχολεῖο ἀπό τό 1724, μέ χαρακτηριστικά ἡπειρωτικά ἤθη κι ἔθιμα, μέ τή Μητρόπολη τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, τό Παρθεναγωγεῖο, μέ πολλές ἄλλες ἐκκλησιές καί μοναστήρια στήν εὐρύτερη περιοχή. Μέ δυό λόγια, μία πόλη ὅπου ἀνθοῦσε ὁ Ἑλληνισμός καί ἡ Ὀρθοδοξία.

Κατά τή διάρκεια τῶν Βαλκανικῶν πολέμων ὁ ἑλληνικός στρατός ἀπέκρουσε τίς τουρκικές δυνάμεις καί εἰσῆλθε νικητής

στήν Κορυτσά (7 Δεκεμβρίου). Ἡ ἑλληνική σημαία ὑψώθηκε στό Διοικητήριο μέσα σέ συγκινητικές ἐκδηλώσεις τῶν κατοίκων. Δυστυχῶς, ὅμως, παρά τούς ἐνθουσιώδεις πανηγυρισμούς τῶν Κορυτσαίων, παρά τούς κόπους καί τούς ἀγῶνες, οἱ Μεγάλες Δυνάμεις παραβλέποντας τίς νίκες τῶν Ἑλλήνων στά πεδία τῶν μαχῶν -κατά πῶς τό εἶχαν συνήθειο ἄλλωστε- ἐπιδίκασαν τήν Κορυτσά καί τά ἄλλα βορειοηπειρωτικά ἐδάφη στό νεοσύστατο ἄλβανικό κράτος. Τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1914, ὕστερα ἀπό σύσταση τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἡ Ἑλλάδα ἀνακατέλαβε ὁλόκληρη τή Βόρειο Ἡπειρο, ὅπου ἤδη εἶχε συγκροτηθεῖ τό αὐτόνομο Βορειοηπειρωτικό κράτος. Μέσα στίς πό-

λεις πού πανηγυρίζουν τήν ἀπελευθέρωσή τους... εἶναι καί ἡ Κορυτσά γιά δευτέρα φορά.

14 Νοεμβρίου 1940: Στήν πόλη τῆς Κορυτσᾶς βρίσκονται ἰσχυρές ἰταλικές δυνάμεις. Τό ἑλληνικό πυροβολικό χτυπᾷ ἀπό τίς κορυφές τοῦ Μοράβα καί σκορπᾷ τόν πανικό στούς Ἰταλούς, πού τρέπονται σέ φυγή κι ἀναζητοῦν σωτηρία στό ἐσωτερικό τῆς Ἀλβανίας. Οἱ Ἕλληνες, καθῶς πλησιάζουν σ' ἓνα προάστιο, ἀντικρίζουν τή μορφή τοῦ Μουσολίνι ζωγραφισμένη στόν τοῖχο σέ πελώριες διαστάσεις καί συνοδευμένη ἀπό τήν ἐπιγραφή: «Credere, obediire, combattere». Προστάζει τούς μελανοχίτωνες: «Νά πιστεῦτε, νά ὑπακούτε, νά πολεμᾶτε!»! Ὡστόσο, ἡ ἀτακτη φυγή τῶν πανικοβλημένων Ἰταλῶν ἐρχόταν σέ πλήρη ἀντίθεση μέ τοῦτα τά μεγάλα λόγια καί οἱ φαντάροι μας ξέσπασαν σέ γέλια μπροστά στήν κούφια μεγαλομανία τοῦ Ντοῦσε.

Ὁ ἀγώνας ὀκτώ ἡμερῶν σκληρός καί πολυαίμακτος. Τήν πρώτη μέρα συλλαμβάνονται 40 Ἰταλοί, στή συνέχεια ὁλόκληρο τάγμα. Καταλαμβάνεται ἓνα ὀρεινό χειρουργεῖο καί ἄφθονο πολεμικό ὕλικό. Ἡ ἀεροπορία μέ μία βόμβα στοχεύει ἐπιτυχῶς τό ἀεροδρόμιο Κορυτσᾶς (ἀπέναντι ἀπό τήν τοποθεσία ὅπου σήμερα βρίσκονται τά Ἐκπαιδευτήρια «ΟΜΗΡΟΣ»). Τό κτήριο διοίκησης καταστρέφεται, τά ἰταλικά ἀεροπλάνα τυλίγονται στίς φλόγες.

22 Νοεμβρίου, ὥρα 7.45. Μία ἰταλική μηχανοκίνητη φάλαγγα μάταια δοκιμάζει νά σταματήσει τίς ἑλληνικές προφυλακές. Φωνάζοντας «ΑΕΡΑ» οἱ Ἕλληνες ὀρμοῦν ἀσυγκράτητοι κι οἱ караμπινιέροι ἐξαφανίζονται πρὸς τό Πόγραδετς. Τό τάγμα τοῦ Ἀθανασίου Παλαιοδημοπούλου μπαίνει στήν

Κορυτσά. Στούς δρόμους κανόνια, πεταμένοι ὄλμοι, πυρομαχικά, ἄλογα, κουβέρτες λασπωμένες, τουφέκια, καπέλα Βερσαλιέρων, βαλίτσες, ὅλα πεταμένα τριγύρω, ἀφημένα στή διάθεση τῶν πλιατσικολόγων. Ὁ ἑλληνικός στρατός παρελαύνει μέσα σέ μία θάλασσα ἀπό γαλανόλευκες σημαῖες, χειροκροτήματα, ζητωκραυγές, ἐπευφημίες τῶν κατοίκων πού ἔσπευσαν νά ὑποδεχτοῦν τούς ἐλευθερωτές προσφέροντας ρακί καί γλυκίσματα.

Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ «Ἐλεύθερου βήματος» στό μέτωπο, Π. Παλαιολόγος, στέλνει ἐνθουσιώδη ἀνταπόκριση ἀπό τήν Κορυτσά καί καταλήγει: «Χρειάζεται νέος Ὀμηρος διά τήν περιγραφὴν τῆς σημερινῆς ἐποποιΐας. Ζῶμεν εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν μέθης καί παραληρήματος». Οἱ ἴδιοι οἱ στρατιῶτες κατενθουσιασμένοι ἀπό τή νίκη στέλνουν γράμματα στούς δικούς τους: «Ἀγάπη μου, νικοῦμε. Περνῶ τίς εὐτυχέστερες μέρες τῆς ζωῆς μου, ὥστε νά μήν πρέπει νά μέ κλάψεις ἂν σκοτωθῶ, παρά νά χαρεῖς μαζί μέ τούς ἄλλους γιά τή νίκη τῆς Ἑλλάδας μας...».

Ὁ ἀρχιστράτηγος Παπάγος συγχαίρει τούς γενναίους Ἕλληνες στρατιῶτες. Τούς ἐμψυχώνει ἐνημερώνοντάς τους πῶς ὄχι μόνο στήν Ἑλλάδα, ἀλλά σέ ὅλο τόν κόσμον οἱ ἐφημερίδες πλέκουν μέ θαυμασμό τούς ὠραιότερους ὕμνους γιά τήν ἀκατάβλητη ἀνδρεία τοῦ Ἑλλήνα στρατιώτη. Καί θυμίζει τό κυριότερο: «Ὁ Θεός εἶναι μαζί μας. Ἡ πληγωμένη Παναγία εὐλογεῖ τόν ἀγώνα μας!»

Τήν ἴδια ἡμέρα, στίς 22 Νοεμβρίου τοῦ 1940, ὑπογράφεται καί τό Πρωτόκολλο παράδοσης τῆς πόλης. Ἡ κυανόλευκη γιά ἄλλη μιά φορά θά κυματίσει στό Διοικητήριο τῆς Κορυτσᾶς προκαλώντας δάκρυα συγκί-

νησης κι ἐθνικῆς ὑπερηφάνειας. Ἡ πρώτη νίκη κατά τῶν δυνάμεων τοῦ Ἀξονα σέ παγκόσμια κλίμακα εἶναι γεγονός. Ὅμως κι αὐτή ἡ νίκη ἀλλά κι ὁλόκληρη ἡ ἔνδοξη ἐποποιῖα τῶν Ἑλλήνων στόν ἑλληνοϊταλικό πόλεμο εἶχε τήν ἴδια μοῖρα μέ τόσες ἄλλες νίκες τῆς φυλῆς μας...

Μπορεῖ τό ὄνειρο νά ναυάγησε, ἀλλά ἡ μνήμη εἶναι πάντα ζωντανή. Πῶς μπορῶ νά ξεχάσω ὅτι στά βουνά γύρω ἀπό τήν Κορυτσά, ἐκεῖ στό Μοράβα καί στό Ἰβάν, ἔδωσαν τή ζωή τους οἱ παλποῦδες μας, οἱ πρόγονοί μας; Καί τώρα τά ὁστᾶ τους κατάσπαρτα σέ τοῦτες τίς βουνοκορφές μᾶς περιμένουν... Ἐλάχιστο χρέος μου νά τοῦς τιμῶ... μ' ἓνα στεφάνι πού θά καταθέσω ὅλο τιμὴ καί περηφάνεια, ὅλο δάκρυ καί πόνο, ἐκεῖ στήν ἡρωική Μπομποσιτίτσα, μ' ἓνα τραγούδι ὅλο ἀγάπη γι' αὐτή τήν πόλη, πού ἡ καρδιά της χτυπᾷ μέ παλμούς «ἡρωικούς καί πένθιμους γιά κάθε χαμένο ἀνθροπολογαγό» ἐκεῖ στά χώματά της τά αἱματοβαμμένα, τά ιερά.

Α. Ἀνανιάδης

Πηγές:

Ἰσχυρλιάδου Ἀδέλας, *Κορυτσά: Ἐκπαίδευση-Εὐεργέτες-Οἰκονομία, 1850-1908*, Ἰδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου Αἴμου, ἔκδ. Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 1997.

Χρήστου Ζαλοκώστα, *ΠΙΝΔΟΣ, ἡ ἐποποιῖα στήν Ἀλβανία*, Ἑστία, Ἀθήνα 1993.

Μέ ἓνα ποτήρι νερό

Τά μάτια τοῦ Βασίλη ἦταν κατακόκκινα, ὅταν πέρασε τήν πύλη τοῦ σχολείου. Ὁ Βασίλης εἶναι ἓνα καχεκτικό ἀγόρι τοῦ Γυμνασίου, πού δείχνει πολύ μικρότερο ἀπό τήν ἡλικία του, ὅπως ὅλα τά ὑποσιτισμένα παιδιά τοῦ Κονγκό. Ἡ ἀδελφή Ἀγγελική τόν εἶδε νά τρέχει πρὸς τό μέρος της καί ἀνησύχησε. Βέβαια, ἐδῶ, στήν Κανάγκα, ὅλων τῶν παιδιῶν τά μάτια εἶχαν μία κοκκινίλα στό ἀσπράδι, πού τονιζόταν ἀκόμη περισσότερο ἀπό τήν κατάμαυρη ἐπιδερμίδα τους. Ὅταν πρωτοῦ ἦλθε ἡ ἀδελφή Ἀγγελική μέ πόθο νά ὑπηρετήσει στήν ὀρθόδοξη ἱεραποστολή, ὅλα τά παιδάκια τῆς ἔμοιαζαν κλαμένα. Ἀλλά σήμερα, τά μάτια τοῦ Βασίλη εἶχαν στ' ἀλήθεια κλάψει. Θυμῆθηκε τότε, πρὶν ἓνα χρόνο, ὕστερα ἀπό μία ὁμαδική Βάπτιση, ὅταν τήν εἶχε πλησιάσει δειλά καί, γεμάτος ἀναστολές, τή ρωτοῦσε μέ ἀγωνία στό βλέμμα:

-Soeur (= ἀδελφή), ἐμένα πότε θά ἔρθει ἡ σειρά μου νά βαπτιστῶ;

Τότε τόν εἶχε κοιτάξει μέ ἀπορία:

-Μά δέν τό ἔχεις ζητήσει, μικρέ μου, τοῦ εἶπε τρυφερά.

-Δέν τό ἤξερα, soeur, δέν τό ἤξερα ὅτι πρέπει νά τό ζητήσω... Μπορῶ νά βαπτιστῶ τώρα;

Ὅταν τοῦ ἐξήγησε πῶς ἔπρεπε νά συμφωνήσουν οἱ γονεῖς του, ἔκανε μία γκριμάτσα δυσφορίας.

-Soeur, γιατί μέ μπλέκετε τώρα μ' αὐτούς;

Ἀλλά αὐτό τό ἐμπόδιο δέν μπορούσε νά ξεπεραστεῖ. Τοῦ εἶπε ὅτι σέ ἄλλη περίπτωση θά ἔπρεπε νά περιμένει μέχρι τήν ἐνηλικίωσή του. Εἶναι ἄγνωστο πῶς τά κατάφερε ἀλλά σέ λίγες μόνο μέρες, ἔπεισε τοῦς γονεῖς του νά δώσουν τή συγκατάθεσή τους.

Ἀπό τήν ὥρα πού βαπτίστηκε καί πῆρε τό ὄνομα Βασίλης, δέν ἦταν τό ἴδιο παιδί. Πετοῦσε! Τό πρόσωπό του ἔλαμπε συνεχῶς! Μέχρι τήν περασμένη βδομάδα πού ἦρθε ξανά μέ τό ἴδιο ἀνήσυχο βλέμμα στήν ἀδελφή Ἀγγελική:

-Soeur, ή αδελφή μου είναι πολύ άρρωστη, θά πεθάνει...

-Λυπάμαι, Βασίλη, τοῦ εἶπε τρυφερά.

-...καί είναι ἀβάπτιστη, soeur, συνέχισε ἐκεῖνος. Πῶς μπορούμε νά τή βαπτίσουμε;

-Ἡ ἀδελφή σου θέλει νά βαπτιστεῖ; τόν ρώτησε.

-Ἐκείνη δέν ξέρεי ἀπ' αὐτά... Δέν ἔρχεται στό «Φῶς τῶν Ἑθνῶν», στό σχολεῖο τῆς mission. Ἀλλά πῶς θά πεθάνει ἀβάπτιστη; Δέν εἶναι τραγικό;

-Ἄς προσευχηθοῦμε γι' αὐτήν, καί ὁ Χριστός μπορεῖ νά τή φωτίσει, τοῦ εἶχε πεῖ.

Σήμερα τά μάτια τοῦ Βασίλη προμήνυαν κάτι τραγικό, καθῶς ἦταν γεμάτα δάκρυα, τήν ὥρα πού ἔπεφτε στήν ἀγκαλιά της.

-Ἡ ἀδελφή μου, soeur, πέθανε.

-Λυπάμαι Βασίλη μου..., τοῦ εἶπε ἐκείνη καί τοῦ χάιδεψε τό σγουρό μαῦρο κεφάλι.

-Ἐκανα κάτι... ἀλλά δέν ξέρω ἂν ἦταν σωστό, ἴσως ἦταν λάθος. Soeur, ή ἀδελφή μου, δύο μέρες τώρα, ἦταν τόσο ἀδύναμη, πού δέν ἄνοιγε τά μάτια της. Τήν ἔβλεπα νά πεθαίνει καί παρακαλοῦσα τόν Χριστό γι' αὐτήν. Τή χάιδεψα στό μέτωπο καί τή ρώτησα: «Θέλεις νά βα-

πτιστεῖς;». Ἐκείνη δέν ἀπάντησε. Δέν ξέρω ἂν εἶχε ἀκούσει. Ὑστερα τήν κούνησα λίγο καί τήν ρώτησα ξανά: «Ὁ Χριστός σ' ἀγαπᾷ καί θέλει νά σέ σώσει, νά σ' ἔχει κοντά του στόν οὐρανό, ὅπου κανείς δέν πεθαίνει. Θέλεις νά βαπτιστεῖς;». Ἐκείνη ἄνοιξε λίγο τά βλέφαρα καί ἔκανε ἓνα νεῦμα μέ τό κεφάλι, σάν νά ἤθελε νά πεῖ «ναί». Τότε πήρα τό ποτήρι μέ τό νερό πού ἦταν δίπλα στό κρεβάτι της, τήν ἔβρεξα καί εἶπα: «Στό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος». Ὁ παπούλης εἶχε πεῖ παλιά ὅτι μπορούμε νά τό κάνουμε ἂν εἶναι ἀνάγκη, ἔτσι δέν εἶναι; Ὑστερα ή ἀδελφή μου πέθανε. Ἀλλά δέν ξέρω... Πείτε μου, soeur! Ἐκανα καλά;

Τή ρωτοῦσε μέ δάκρυα στά μάτια, ἐνῶ τήν ἔσφιγγε ἀπό τά μπράτσα.

Ἀλλά ή ἀδελφή Ἀγγελική δέν μπορούσε νά ἀπαντήσῃ. Εἶχε ὑψώσει τό βλέμμα στόν οὐρανό γιά νά δοξάσῃ τόν Θεό. Ἀλλά πιό πολύ, γιά νά μή δεῖ ὁ Βασίλης τά δικά της δάκρυα.

Μαρτινιανή

(Τό περιστατικό τό ἄκουσα ἀπό τή διευθύντρια τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς, Ἀναστασία Γουναροπούλου)

Μάθηση μέσω του Παιχνιδιού

Στή βιαστική καί ασθμαίνουσα κοινωνία μας μάθαμε νά θεωρούμε τό παιχνίδι ως μία πολυτέλεια στην καλύτερη περίπτωση καί ως χάσιμο στην χειρότερη. Ώστόσο, γιά τά παιδιά γενικά καί ειδικότερα γιά τά μικρότερα, τό αὐθόρμητο παιχνίδι εἶναι ὁ βασικός τρόπος μάθησης. Ἀποκτοῦν μέσα ἀπό αὐτό νέες ἐμπειρίες μάθησης.

Ίσως ἡ πιό καθαρή ἀπόδειξη γιά τόν ρόλο τοῦ παιχνιδιοῦ στή μάθηση τῶν μικρῶν παιδιῶν προέρχεται ἀπό τό βάβισμά τους. Κανείς δέν διδάσκει ἕνα βρέφος νά βαβίζει. Κι ὅμως κατά τή διάρκεια τοῦ βαβίσματος, τά μωρά δημιουργοῦν ὅλους τους ἤχους τῆς γλώσσας, πού ἔχουν ἀνάγκη νά μιλήσουν, ἐπιλέγοντας αὐτήν ἀπό τίς χιλιάδες γλώσσες πού ὑπάρχουν. Καθώς τά βρέφη ὠριμάζουν, ἐπιλέγουν σταδιακά, ἀπό τούς ἤχους πού ἔχουν ἤδη τά ἴδια δημιουργήσει, ἐκείνους πού ταιριάζουν καλύτερα μέ τή γλώσσα ὧσων τά φροντίζουν. Ἐάν ποτέ δέν εἶχαν βαβίσει τά βρέφη, ποτέ δέν θά μάθαιναν νά μιᾶνε.

Ἄλλα παραδείγματα: Μία κουδουνίστρα πού κρέμεται πάνω ἀπό τήν κούνια ἐνός μωροῦ καί πέφτει στό πλᾶι του γίνεται ἡ αἰτία τό παιδί νά ἀνακαλύψει τή βαρύτητα.

Όταν ἕνα παιδί βάζει κάθε τι στό στόμα του ἀνακαλύπτει ὅτι κάποια πράγματα εἶναι σκληρά, ἄλλα μαλακά, κάποια νόστιμα, ἄλλα ἀπαίσια.

Μόλις τά παιδιά καθίσουν στό ψηλό καρεκλάκι γιά φαγητό κάνουν ὅτιδήποτε. Ἀρπάζουν ἕνα ἀντικείμενο ἀπό τό τραπέζι καί ἀρχίζουν νά τό χτυπᾶνε. Κάνοντας ἔτσι ἀνακαλύπτουν ὅτι τά ξύλινα κουταλάκια παράγουν κάποιο ἤχο, τά μεταλλικά ἄλλο καί τά πλαστικά διαφορετικό.

Σέ ὅλα αὐτά τά παραδείγματα, τά βρέφη μέ τίς αὐθόρμητες δραστηριότητές τους δημιουργοῦν νέες ἐμπειρίες μάθησης.

Βλέπουμε, ἐπίσης, τόν ἴδιο τύπο αὐτομάθησης-αὐτοδιδασκαλίας σέ μεγαλύτερες ἡλικίες:

Μπορεῖ τά παιδιά νά ρίχνουν νερό ξανά καί ξανά στή ρόδα ἐνός νερόμυλου γιά νά δοῦν πῶς γυρίζει ἢ νά χτίζουν ἕναν πύργο μέ τουβλάκια χαλώντας τον καί ξαναχτίζοντάς τον. Αὐτή ἡ ἐπανάληψη εἶναι βαρετή γιά μᾶς τούς ἐνήλικες. Ἀλλά γιά τό μικρό παιδί, πού ἐλάχιστα γνωρίζει τόν κόσμο ἢ πολύ λίγο ἔχει κουρασθεῖ ἀπ' αὐτόν, σέ ἀντίθεση μέ μᾶς, κάθε ἐπανάληψη δημιουργεῖ κάτι πού τό παιδί δέν εἶδε ὡς ἀποτέλεσμα τῆς προηγούμενης δράσης. Ἐμεῖς οἱ ἐνήλικες μπορεῖ νά μὴν εἴμαστε σέ θέση νά καταλάβουμε τί τό παιδί ἀνακαλύπτει μέσα ἀπό τήν ἐπανάληψη. Ὅμως τό παιδί γνωρίζει πολύ καλά ὅτι ἔτσι μαθαίνει.

Τά παιδιά τῶν 4 ἢ 5 ἐτῶν πού μυοῦνται στό θεατρικό παιχνίδι δημιουργοῦν ἐπίσης νέες ἐμπειρίες μάθησης. Παίζοντας τόν γιγάντιο ἢ τόν δάσκαλο ἢ τόν πυροσβέστη κτλ., τό παιδί στήν πραγματικότητα δέν προετοιμάζεται νά ἀσχοληθεῖ μέ αὐτά τά ἐπαγγέλματα, ὅπως οἱ ἐνήλικες. Μᾶλλον, δημιουργεῖ μία αἴσθηση παντοδυναμίας καί ἰσχύος, πού τήν ἀποδίδει στούς ἐνήλικες. Τά παιδιά εἶναι οἱ μικροί ἄνθρωποι πού βρίσκονται στό ἕλεος τῶν τεράστιων ἐνηλίκων. Μέ τό νά δημιουργοῦν τήν ἐμπειρία ὅτι εἶναι μεγάλοι σάν ἐμᾶς, ὅτι διαθέτουν δυνάμεις σάν ἐκεῖνες τῶν μεγάλων, τά παιδιά χειρίζονται τήν αἴσθηση τῆς ἀδυναμίας τους, ἐξαιτίας τῆς ὁποίας βρίσκονται στή διάθεση ἡμῶν τῶν γιγάντων.

Τά παιδιά σχολικῆς ἡλικίας μαθαίνουν, ἐπίσης, μέσω ἐμπειριῶν αὐτοδιδασκαλίας. Καθώς τά παιδιά δημιουργοῦν κανόνες, ὅταν παίζουν, μαθαίνουν τόν ἀμοιβαῖο σεβασμό. Δηλαδή, μαθαίνουν νά ὑπακοῦνε σέ κανόνες πού δημιουργοῦν ἄλλα παιδιά καί περιμένουν οἱ ἄλλοι συμπαίκτες τους νά ἀκολουθήσουν τούς κανόνες πού αὐτά ἔχουν θέσει. Ἀκόμη, ἐνῶ παίζουν ἕνα ἐπιτραπέζιο παιχνίδι, ὅπως Μονόπολη, δέν μαθαίνουν μόνο στρατηγικές τοῦ παιχνιδιοῦ ἀλλά καί πῶς νά διαβάζουν τή γλώσσα τοῦ σώματος

τῶν συμπαικτῶν τους· ὁ κάθε παίκτης κάθε φορά πού κάνει κάποια κίνηση προκαλεῖ μία ἀντίδραση στοὺς ἄλλους παῖκτες τοῦ παιχνιδιοῦ (σύσπαση προσώπου, ἀλλαγὴ στάσης, σφίξιμο χειρῶν).

Χρειάζεται νά ἐπανεξετάσουμε τὴ στάση μας ἀπέναντι στοῦ αὐθόρμητου παιχνίδι. Πάρα πολλοὶ ἀπὸ μᾶς πιστεύουν ὅτι ἀκόμη καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ πρέπει νά ἐργάζονται, νά μάθουν νά διαβάζουν, νά κάνουν ἀριθμητικές πράξεις καὶ ἴσως πολὺ νωρὶς μερικές δεξιότητες ἡλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν. Ἐνῶ εἶναι σημαντικό γιὰ τὰ παιδιὰ νά μάθουν αὐτές τίς μηχανικές δεξιότητες, εἶναι ἐξίσου σημαντικό νά μάθουν ὅλα τὰ πράγματα πού μπορεῖ νά μάθει ἓνα παιδί ἀπὸ αὐτοδημιούργητες ἐμπειρίες του. Σέ πολλές περιπτώσεις αὐτὴ ἡ μάθηση ἐξασφαλίζει τὴ βάση γιὰ τὴ σχολικὴ μάθηση.

Ἡ σπουδαιότητα τοῦ αὐθόρμητου παιχνιδιοῦ, ἰδιαίτερα γιὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ, δηλώνει ὅτι πρέπει νά τοὺς δώσουμε χρόνο καὶ παιχνίδια «ἀνοιχτοῦ τύπου», ὅπως τουβλάκια, πηλὸ, πλαστελίνη, πῖνακα κτλ. καὶ νά τοὺς δώσουμε ἀκόμη τὴν εὐκαιρία νά ἀποκτήσουν δικές τους ἐμπειρίες μάθησης. Μποροῦμε νά ἐνθαρρύνουμε αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ παιχνιδιοῦ ἀκόμη καὶ ὅταν τὰ παιδιὰ ἔχουν καθορισμένες ἡμέρες παιχνιδιοῦ.

Γιὰ τέτοιες ἀλληλεπιδράσεις πρέπει νά παράσχουμε στὰ παιδιὰ ἓναν ἀριθμὸ ἐπιλογῶν ἀπὸ παιχνίδια, νά τὰ ἀφήσουμε νά ἀποφασίσουν ποιὸ παιχνίδι θὰ παίξουν καὶ γιὰ πόση ὥρα.

Ὑπάρχουν ἐπίσης τρόποι μὲ τοὺς ὁποῖους οἱ γονεῖς μποροῦν νά ξεκινήσουν δρα-

στηριότητες πού ἐνθαρρύνουν τὰ παιδιὰ τοὺς νά «σκεφτοῦν ἔξω ἀπὸ τὸ κουτί». Αὐτὰ εἶναι παιχνίδια μὲ λέξεις πού μποροῦμε νά παίξουμε κατὰ τὴ διάρκεια καθημερινῶν μας δραστηριοτήτων, πού δὲν εἶναι μόνο διασκεδαστικές γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ μας, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐνθαρρύνουν τὴν περιέργεια, τὴ δημιουργικότητα καὶ τὴ φαντασία. Δύο παραδείγματα:

1. Ζητήστε ἀπὸ τὸ παιδί σας νά σκεφτεῖ πόσα πολλὰ πράγματα μπορεῖ νά κάνει μὲ ἓνα συνδετήρα, ἓνα μολύβι καὶ μία χαρτοπετσέτα.

2. Ἐπινοήστε νέο τέλος σέ ἱστορίες πού μόλις διαβάσατε.

Τὸ αὐτοδημιούργητο παιχνίδι γιὰ τὰ παιδιὰ δὲν εἶναι οὔτε πολυτέλεια οὔτε χάσιμο πολύτιμου χρόνου, εἶναι βασικὴ λειτουργία μάθησης καὶ τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀνάγκη νά παίξουν. Κατὰ συνέπεια δὲν μποροῦμε νά ἐμποδίσουμε πραγματικά τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὸ νά ἐμπλακοῦν σέ μία τέτοια δραστηριότητα. Μποροῦμε ὅμως νά περιορίσουμε τὸν χρόνο καὶ τίς εὐκαιρίες πού διατίθενται γιὰ κάποια δραστηριότητα. Ὅπως ἐπιχειρηματολόγησα ἔδῳ, αὐτὸ θὰ ἦταν λάθος, ἰδιαίτερα γιὰ τὰ μικρὰ παιδιὰ. Ἄν καὶ θεωρεῖται ἀπίστευτο, ὅσο περισσότερο τὰ παιδιὰ μαθαίνουν ἀπὸ τὸ δικὸ τους παιχνίδι, ὅταν εἶναι μικρά, τόσο καλύτερα προετοιμασμένα εἶναι νά μάθουν ἀπὸ τὴν ἀκαδημαϊκὴ διδασκαλία, ὅταν μεγαλώσουν.

Ἀθανάσιος Γκάτζιος

«Πλήν μάτην τaráσσεται πᾶς ἄνθρωπος»

Μέσα σ' αὐτήν τήν ταραχή τῶν ἡμερῶν, μέσα στή λαίλαπα τῆς οἰκονομικῆς κρίσης καί στή ζάλη τῆς καταστροφολογίας, στέκει ὁ ἅγιος Χρυσόστομος στόν νοητό του ἄμβωνα*. Κρατώντας τή «δαυϊδικήν κιθάρα» μᾶς προτρέπει νά συνθέσουμε ὕμνο στήν «ἀνθρώπινη εὐτέλεια», ὁρμώμενοι ἀπό τό ψαλμικό «πλήν μάτην τaráσσεται πᾶς ἄνθρωπος» (Ψα 38,12).

Μάταια τaráσσεται ὁ ἄνθρωπος, διακηρύττει ὁ ἱερός πατέρας, διότι ἐνῶ «ἐπαίρεται ὡς θύελλα», ὁ ταλαίπωρος, «ἐδαφίζεται ὡς κόνις». Σκόνη καταντᾷ πεσμένη στό ἐδαφος. Ἄν καί «ῥαίζεται» ποικιλοτρόπως, στολίζοντας τόν κόσμο γύρω του καί τόν ἑαυτό του, «ξηραίνεται» ὡς χόρτος» διότι αὐτό

εἶναι οὐσιαστικά, «τὸ τοῦ θανάτου ὄφλημα». Μεριμᾷ καί φροντίζει γιά τόσα πολλά κοπιᾷζοντας, ἀλλά ἔρχεται στιγμή πού φεύγει «καί ἄλλοι ἐν τοῖς αὐτοῦ ἐντρυφῶσι», ἄλλοι εὐφραίνονται μέ τούς κόπους του. «Αὐτοῦ οἱ πόνοι καί ἄλλων οἱ θησαυροί...». «Τaráσσεται» κοπιᾷζοντας, ἀλλά τό τραγικό καί συνάμα τόσο ἀληθινό εἶναι ὅτι «ἀπό τῆς ταραχῆς οὐδέν λαμβάνων ἀπέρχεται», ὁ ταλαίπωρος, τό «τῆς ζωῆς πρόσκαιρον δάνεισμα». Τaráσσεται στή ζωή αὐτή, ἀλλά ἀπέρχεται στήν ἄλλη, τήν αἰώνια, χωρίς νά ὠφελεῖται ἀπό τήν ταραχή τῆς ἐπιγείου ζωῆς, ὁ ἄνθρωπος, «τὸ εὐκαθαίρετον ὕψωμα».

Πará τήν εὐτέλειά του, ὡς «πηλὸς αὐθάδης», ἐπαίρεται γιά τὰ ἐπιτεύγματά του, στρεφόμενος κατά τοῦ Πλάστου «ὁ σήμερον ὦν καί αὔριον μὴ ὦν». Ἐπαίρεται γιά τις γνώσεις του, πολυπραγμονώντας γιά τὰ «ὑπὲρ αὐτόν», γιά ὅσα ξεπερνοῦν τὰ ὅρια τῶν δυνατοτήτων του... ποιός; «ὁ ἑαυτὸν ἀγνοῶν», αὐτός πού ἀγνοεῖ ἀκόμη καί τόν ἴδιο του τόν ἑαυτό. Μελετᾷ τούς μακρινούς κόσμους τῶν ἄστρων καί γαλαξιών καί ἀγνοεῖ τόν κόσμο τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἀγνοεῖ τό σαρκίο του, πού εἶναι «πάσης ἀρρωστίας πάρεργον», ἀλλά καί τόν ψυχικό του κόσμο,

πού χωρίς
Θεό είναι «παν-
τός πάθους εϋδιά-
βατον καταγώγιον»,
κατοικητήριο κάθε
πάθους.

Πράγματι, πόσο στ'
αλήθεια «θάλατταν μι-
μείται τῶν ἀνθρώπων τὰ
πράγματα»! Πόσης «ταραχῆς
ἐμπλέκεται» ἡ ζωή μου! Γίνε Σὺ
Κύριε, τό φῶς τοῦ κόσμου, ὁ
φάρος πού θα φωτίζει τόν «θα-
λάττιον ζόφον» τῆς ζωῆς μου. Τό
ἀπάνεμο λιμάνι στήν ταραγμένη
βιοτή μου, ἡ σκέπη καί ἡ κατα-
φυγή στίς καταιγίδες πού ἀπει-
λοῦν τήν εἰρήνη τῆς ψυχῆς μου.
Γίνε ἡ χαρά γιά μένα, τόν ταλαί-
πωρο, πού εἶμαι τό «πάσης λύ-
πης εὐπαράδεκτον πανδοχεῖον».

Δίδαξέ μας, Πλάστη καὶ Δημι-
ουργέ, τήν ἀγία παράδοση στά
παντοδύναμά σου χέρια καί ἄς
ψάλλουμε μαζί μέ τόν Δαβίδ·
«μάτην ταρασσεται» ἡ ψυχή μου.
Κι ἔτσι, συνειδητοποιώντας τήν
εὐτέλεια τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ ἀ-
κουμπώντας στή δική σου θεϊκή
τελειότητα, νά διαβοῦμε τή ζωή
αὐτή κοπιῶντες, ἀλλά «ἀφορῶν-
τες» σέ Σένα πού διέταξες τότε
τῇ θάλασσᾳ «σιῶπα, πεφίμωσο!»
(Μρ 4,39).

Ξέρω, μπορείς νά διατάξεις
καί τή δική μου θάλασσα, Ποιητὰ
οὐρανοῦ καί γῆς... Μέσα στήν
ταραγμένη μου ζωή, ἐγώ σωπαί-
νω γιά νά ἀκουστεῖ ἡ δική σου
φωνή... «σιῶπα, πεφίμωσο!»

Δέσποινα Καλογεράκη
Δρ. Θεολογίας

* Βλ. PG 55,559-564.

ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ΜΕΤΑΛΟΜΑΡΤΥΡΑΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΔΙΩΓΜΟΥΣ

Μέ ιστορική ἀκρίβεια καί
λογοτεχνική γλαφυρότητα
ἀποδίδονται πιστά
τό ιστορικό πλαίσιο,
οἱ ἀγῶνες,
οἱ πληγές
καί ἡ δόξα
τοῦ ὑψητέτη ἀετοῦ τῆς ἐκ-
κλησιαστικῆς ιστορίας.

Ζητήστε το
στό Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ
Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518

Ο μοναδικός πατέρας

Σάν έμπαινε στό περιβόλι μέ τίς πορτοκαλιές καί τίς μανταρινιές ό Άλέξης ήταν σίγουρος πώς ό πió γλυκός μήνας τοῦ χρόνου ήταν ό Νοέμβριος κι ἄς μήν τό παραδεχότανε ό πολὺς ό κόσμος. Ἐκεῖνο τό χρῶμα πού στόλιζε τά δέντρα δικαίωνε τόν μύθο γιά τά χρυσά μῆλα τῶν Ἑσπερίδων. Καί κείνη ἡ μυρωδιά, σάν τραβοῦσε τό πρῶτο ὥριμο μανταρίνι καί τό ἐκλείνε στα δάκτυλά του, στ' ἀλήθεια ἐκείνη τῇ μυρωδιά μέ τί ἀσήμι καί τί χρυσάφι μποροῦσε νά τὴν ἀνταλλάξεις!

Μπῆκε στό περιβόλι σφυρίζοντας ό Ἀλέξης. Τό ἐφτάωρο τοῦ σχολείου πού πέρασε καί τό τρίωρο τοῦ φροντιστηρίου πού τόν περίμενε ἔκαναν τὴν ἀνάγκη γιά ἓνα πρῶιμο μανταρίνι ἀκόμα πió ἐπιτακτική.

-Σ' τό εἶπα, Δημήτρη, κι ἄλλη φορά, τό περιβόλι δέν τό πουλάω!

Ἡ φωνή τοῦ πατέρα τόν ξάφνιασε τόν Ἀλέξη. Μέσα ἀπό τά κατάφορτα δέντρα δέν μποροῦσε νά τόν διακρίνει, μά ήταν σίγουρος ὅτι ήταν κάπου κοντά.

-Κωστή, ἀκούστηκε ἡ φωνή τοῦ θείου του τοῦ Δημήτρη, θέλω ν' ἀσχοληθῶ σοβαρά μέ τά ἐσπεριδοειδῆ καί δέν ἀξίζει τόν κόπο ἂν τό περιβόλι δέν εἶναι μεγάλο. Μέ τό δικό σου μαζί κάτι γίνεται, γι' αὐτό ἐπιμένω.

-Ὁ Ἀλέξης, Δημήτρη, ἀγαπάει πολὺ αὐτό τό περιβόλι, δέν θά θελήσει ποτέ νά τό πουλήσουμε, ξανάπε τονίζοντας τό

«ποτέ».

-Ἄκου, νά δεῖς, Κωστή, τόν Ἀλέξη μπορεῖ νά τόν μεγάλωσες σάν γιό σου, ὅμως αἷμα σου, αἷμα τοῦ πατέρα μας εἶμαστε ἐγώ καί τά παιδιὰ μου. Δέν μπορεῖς νά μᾶς ρίξεις γιά ἓναν ξένο, ὕψωσε τὴ φωνή του θυμωμένος ό Δημήτρη.

Ζαλίστηκε ό Ἀλέξης. Τί εἶναι αὐτά πού εἶπε ό θεῖος του; Γιά ποιόν ξένο μιλοῦσε;

-Δημήτρη, φύγε ἀμέσως ἀπό μπροστά μου καί νά μὴ σέ ξαναδῶ, φώναξε ὀργισμένος ό Κωστής. Ἀπό δῶ καί πέρα δέν εἶσαι αἷμα μου!

Δέν ἄκουσε τίποτε ἄλλο ό Ἀλέξης. Δέν πρόλαβε ν' ἀκούσει τίποτε ἄλλο. Ὁ πατέρας του τόν βρῆκε ὕστερα ἀπό λίγο λιποθυμισμένο κάτω ἀπό τὴ μανταρινιά μέ τό μανταρίνι ζουληγμένο μέσα στὴ χούφτα του.

Ὁ Κωστής ήταν σίγουρος πώς ό Ἀλέξης τά ἄκουσε ὅλα· καί κείνο πού τόν ποנוῦσε περισσότερο ήταν τό ὅτι δέν πρόλαβε νά τοῦ τά πεῖ ἐκεῖνος ἐτσι ὅπως 17 χρόνια τώρα τό σχεδίαζε. Ἐλεγε νά τελειώσει καί τούτῃ ἡ χρονιά, νά δώσει ἐξετάσεις, νά περάσει στό Πανεπιστήμιο καί τότε θά τοῦ τά ἔλεγε. Ὅχι, δέν θά συγχωροῦσε ποτέ τόν ἀδελφό του γι' αὐτό πού ἔκανε.

-Πατέρα, εἶπε μόλις ἄνοιξε τά μάτια του ό Ἀλέξης. Κι ὕστερα, σάν θυμῆθηκε αὐτά πού ἄκουσε, ξέσπασε σέ λυγμούς.

Σπάραξε ή καρδιά του Κωστή κι άγκάλιασε μέ στοργή τούς ώμους πού τραντάζονταν.

-Ήσύχασε, γιέ μου, ήσύχασε Άλέξη μου, είπε δακρυσμένος ό πατέρας, καί τά λόγια του μαζί μέ τά δάκρυά του έσταξαν βάλσαμο στην πονεμένη του καρδιά.

-Ήθελα πρώτα νά τελειώσεις τό Λύκειο καί ύστερα θά σου τά έλεγα όλα. Μά έτσι όπως ήρθαν τά πράγματα, πρέπει νά σου τά πώ τώρα.

Ναί, συνέχισε άποφασισμένος ό Κωστής, δέν είμαι έγώ ό φυσικός σου πατέρας. Αυτό όμως δέν σημαίνει πώς δέ σ' άγάπησα όσο θά σ' αγαπούσε εκείνος.

Μέ τόν πατέρα σου, γιέ μου, τόν Άλέξη, συνδεθήκαμε στόν στρατό μέ μία δυνατή κι άληθινή φιλία. Οί άλλοι φαντάροι μās φώναζαν ό Φίλιππος καί ό Ναθαναήλ. Καί μετά τόν στρατό συνεχίσαμε νά έχουμε έπαφή, αν καί μās χώριζε μεγάλη άπόσταση. Έκείνος ήταν από τή Μακεδονία, από ένα μικρό χωριό κι έγώ από 'δω, από τήν Πελοπόννησο. Παντρεύτηκε πρίν από μένα. Στόν γάμο του δέν τά κατάφερα νά άνεβώ κι έτσι ένα όλόκληρο χρόνο μετά έκανα μία επίσκεψη στό χωριό του, νά γνωρίσω καί τή γυναίκα του. Ή μητέρα σου ήταν ήδη στόν έβδομο μήνα καί περιμένε έσένα. Άξέχαστη θά μου μείνει εκείνη ή έβδομάδα πού έζησα εκεί, μά ακόμα πιό άξέχαστη θά μου μείνει εκείνη ή τελευταία ήμέρα πού πηγαίναμε κι οί τρείς μέ τό αυτοκίνητο του πατέρα σου στη Θεσσαλονίκη. Έγώ θά έφευγα μέ τό τραίνο γιά τήν Αθήνα κι εκείνοι θά πήγαιναν στόν γιατρό. Ό πατέρας σου ήταν πολύ χαρούμενος κι όλο έκανε όνειρα γιά σένα πού περιμένε.

Κάποιος έκανε προσπέραση από τό αντίθετο ρεύμα καί τό κακό έγινε. Ό πατέρας σου τραυματίστηκε βαριά, μά καί ή μητέρα σου ήταν σοβαρά. Έγώ πού καθόμουν πίσω τή γλύτωσα μονάχα μ' ένα

σπάσιμο του χεριού.

Ό πατέρας σου ξεπνύχισε στό νοσοκομείο στην άγκαλιά μου, τήν ώρα πού ή μάνα σου γεννούσε έσένα.

-Κωστή, μου είπε, Κωστή, τή γυναίκα μου καί τό παιδί μου στά χέρια σου τ' άφήνω.

Από τότε δέν σ' άφησα, γιέ μου, ούτε έσένα ούτε τή μητέρα σου.

-Δηλαδή, ή μαμά είναι ή άληθινή μου μάνα; ρώτησε μέ καρδιοκτύπι ό Άλέξης.

-Ναί, Άλέξη μου! Ύστερα από δύο χρόνια παντρεύτηκα τή μητέρα σου καί σ' έκανα γιό μου.

-Καί πώς δέν κάνατε άλλα παιδιά; ρώτησε μέ άπορία ό Άλέξης.

-Μετά τό άτύχημα καί τή δική σου πρόωρη γέννηση, ή μητέρα σου δέν μπορούσε νά κάνει άλλο παιδί, είπε ό Κωστής.

-Καί σύ, πατέρα, τό ήξερες; ρώτησε γεμάτος άγωνία ό Άλέξης.

-Ναί, γιέ μου, τό ήξερα. Ήξερα πώς ό μοναδικός μου γιός θά ήσουν έσύ!

-Πατέρα, οί παππούδες μου ζούν; ρώτησε λιγάκι ταραγμένος ό Άλέξης.

-Ζούνε, άγόρι μου, καί θά πάμε όποτε θέλεις νά τούς γνωρίσεις. Εκείνοι σε ξέρουν από τίς φωτογραφίες πού φροντίζω κατά καιρούς νά τούς στέλνω. Ξέρουν ότι μία μέρα θά πάμε νά σε σφίξουν στην άγκαλιά τους!

Σηκώθηκε ό Άλέξης καί έδωσε τό χέρι του στόν πατέρα του γιά νά σηκωθεί.

-Έγώ είμαι ό μοναδικός γιός σου καί σύ είσαι δυό φορές πατέρας μου, του είπε καί τράβηξε μέ δύναμη τό πρώτο μανταρίνι πού βρέθηκε μπροστά του. Ξεχύθηκε μία μυρωδιά, μά μία μυρωδιά πού μόνο εκείνη πού έβγαине από τά βάθη τής καρδιάς του Άλέξη μπορούσε νά τήν ξεπεράσει. Καί τούτη τή μυρωδιά οί άνθρωποι τή λέμε «εύγνωμοσύνη»!

E.B.

«Κατασκήνωση Πορόια, ή χαρά δέν ἔχει λόγια!»

«Κατασκήνωση Πορόια, ή χαρά δέν ἔχει λόγια!». Ἦταν χαρά Θεοῦ! Καί ἂν ἔχει λόγια ή χαρά, εἶναι γιά νά διηγηθεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων κάτι ἀπό τό ἄρρητο, κάτι ἀπό τή Χάρη πού ὅλες πήραμε.

Ἦχει λόγια, γιά νά πεῖ πῶς μικρά θαύματα κρυβόντουσαν πίσω ἀπό τόν ἐρχομό τῶν περισσοτέρων ἀπό μᾶς στήν Κατασκήνωση. Κάποια τά μοιραστήκαμε μεταξύ μας, κάποια θά μείνουν μυστικά.

Εἶχε λόγια ή χαρά μας. Τῶν μαθημάτων καί τῶν τραγουδιῶν. Καί τῶν βιβλίων πού πήραμε μαζί μας. Λόγια θεραπευτικά, φωτισμένα, πού μᾶς δόθηκαν μέ τόση ἀγάπη καί φροντίδα. Ἐμπνευσμένα γιά μᾶς. Γιά νά μᾶς καθαρίσουν, νά μᾶς φωτίσουν, νά μᾶς ἐμπνεύσουν.

Καί λόγια τῆς προσευχῆς, στίς ἀκολουθίες μας. Ἀλλά καί σέ ἐκείνο τό ἥσυχο ἡμίωρο τῆς κάθε μέρας, πού ἀφιερώνουμε στόν Θεό ή καθεμιά χωριστά καί ὅλες μαζί. Δεήσεις πού ἀνέβαιναν ἀπό κάθε μικρή γωνιά τῆς Κατασκήνωσης. Περνοῦσαν σάν λιβάνι ψηλά ἀπό τό προσευχητάρι τῆς προστάτιδᾶς μας ἀγίας Μαρίνας καί λάμβαναν τή μεσιτεία της. Τότε «ὁ οὐρανός χαμήλωνε» καί μᾶς ἄκουγε, μᾶς δεχόταν. Ὁ τόπος ἀγιαζόταν ἀπό τίς σιωπηλές φωνές μας, τίς βουβές, καί συχνά δακρυσμένες, συνομιλίες μας. Καί ἐμεῖς γεμίζαμε χάρη καί χαρά.

Χαρά τοῦ νά εἶσαι Ἐκκλησία

λοιπόν! Χαρά καί λόγια τῆς εὐλογημένης συνύπαρξης, στήν ἐποχή τῆς διάσπασης τῶν κοινωνικῶν καί διαπροσωπικῶν ἰστών. Ἀδελφές, ἂν καί ἄγνωστες πρὶν λίγο. Μάθαμε νά ἀναζητᾶμε ή μία τήν παρουσία τῆς ἄλλης, στή σκηνή καί στίς δραστηριοτήτες, πρὶν καλά καλά μάθουμε τά ὀνόματά μας. Σέ διαφορετικά πρόσωπα «μία ή πίστη, μία ή καρδιά», κοινοί οἱ ἀγῶνες καί οἱ δοκιμασίες. Στή «θεία ἀγκαλιά» ἀόρατοι δεσμοί βλάσταιναν καί μᾶς κρατοῦσαν. Μέ ἀποκορύφωμα τό πρωί τῆς Κυριακῆς: τή συμμετοχή μας στήν ὑπέροχη θεία Λειτουργία στόν ναό τοῦ Ἁι-Γιώργη.

Χαρά, ἀκόμα, τοῦ νά εἶσαι τό ἀγαπημένο παιδί τοῦ Θεοῦ! Ἀφοῦ τόσες καί τόσες ἀγαπητικές του προσπάθειες σαρκώθηκαν ἀπό ἀνθρώπους του, καί προσφέρθηκαν σέ ἐμᾶς ἀφειδώλευτα γιά νά μᾶς φέρουν κοντά του.

Στόν μεγάλο ὀλάνθιστο κῆπο τῆς Κατασκήνωσης λάβαμε γεύση Παραδείσου. Κι εἴμαστε ἐξαιρετικά εὐγνώμονες, χαροῦμενες ἀκόμα καί γιά τίς δύσκολες μέρες πού μᾶς περιμένουν! Ἀποχωρήστήκαμε μένοντας ἐνωμένες. Δώσαμε ραντεβού προσευχῆς κάθε βράδυ. Καί ή χαρά μας διαχύθηκε στά ἑκατοντάδες μέρη τῆς Ἑλλάδας, ὅπου ἐπιστρέψαμε.

Καί μᾶς περιμένει καί τοῦ χρόνου: «Κατασκήνωση Πορόια, ἦταν λιγοστά τά λόγια!».

Ε.Κ.

«Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν...»!

«Ὅπου ὁ Χριστός ἐκεῖ τό φῶς, ὅπου ὁ Χριστός ἐκεῖ ἡ χαρά καί ἡ ζωή. Τοῦ Χριστοῦ τό φῶς νά καταυγάζει καί νά πληρώνει τήν ὑπαρξη καί τή διακονία μας!». Ἦταν ἡ εὐχή τοῦ π. Μιχαήλ

Κόνια, ὁ ὁποῖος ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ παναγιωτάτου μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, τέλεσε τήν Κυριακή 6 Ὀκτωβρίου στήν αἴθουσα τῆς Ἀδελφότητός μας τόν Ἀγιασμό γιά τήν ἑναρξη τοῦ χειμερινοῦ ἱεραποστολικοῦ ἔργου. Κι ἦταν ὄντως ὅλα γεμάτα φῶς καί χαρά ἐκεῖνο τό ἀπόγευμα: ἡ ὁδός Πέλοπος, πού μετά τίς διακοπές τοῦ κολοκαιριοῦ ἔσφυζε πάλι ἀπό ζωή, ἡ κατάμεστη αἴθουσα, τά πρόσωπα τῶν φοιτητῶν καί τῶν φοιτητριῶν, πού ἀπέδωσαν χριστιανικούς ὕμνους καί τραγούδια, καί ὅλων τῶν παρισταμένων. Ἦταν μία εὐλογημένη ἀρχή. Ἄς εἶναι εὐλογημένη καί ἡ συνέχεια μέ τή χάρη καί τήν εὐλογία τοῦ ἀγίου Θεοῦ, πρὸς δόξαν τοῦ ἀγίου ὀνόματός του!

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαῖο Ὅργανο Ὁμωνύμου
Ὁρθοδόξου Ἀδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534

Ἔτος ΞΗ' - Ἀρ. φύλλου 815
Νοέμβριος 2013

Ἰδιοκτησία - Ἐκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσσαλονίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518

Ἐκδότης - Διευθυντής Συντάξεως:
Σάββας Ν. Ξανθόπουλος
Πέλοπος 9
546 33 Θεσσαλονίκη

Στοιχειοθεσία, ἐνθέσεις, ἀποχρωματισμοί,
καλλιτεχνική ἐπιμέλεια:
«Χριστιανική Ἐλπίς»,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: & fax: 2310 677421

Ἐκτύπωση-Βιβλιοδεσία: «Μέλισσα»
Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκης

Ἐτήσια συνδρομή
Ἑσωτερικοῦ: 10 εὐρώ,
Κύπρου: 25 εὐρώ
Ἐξωτερικοῦ: 35 εὐρώ
(Η.Π.Α. 45 δολ.,
Καναδᾶ 50 δολ.,
Αὐστραλίας 55 δολ.)

Ἐπιστολές - Συνδρομές
Περιοδικό «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7,
546 33 Θεσ/νίκη

Ἀρ. λογ. ΑΤΕ-ΠΕΙΡΑΙΩΣ:
6074010115324
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τοὺς συνδρομητὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ
IBAN GR94 0171 0740 0060 7401 0115 324

